

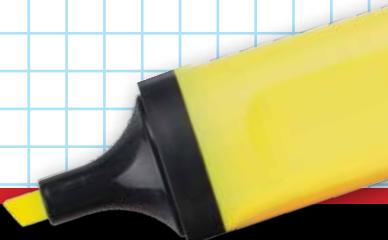

AIR ל לעשות בית ספר

הקמת בתים ספר על ידי הרשות הפלשתינית
ככלי להשגת יעדי שטחי C

דו"ח מצב

אוגוסט 2021 | אłów תשפ"א

תנוועת רגבים הינה תנוועה ציורית שהוקמה במטרה להוביל לקביעת סדר יום יהודי וציוני למדינת ישראל בהיבטי קרקע וסביבה.

תנוועת רגבים שמה לה למטרה להשפיע על כלל מערכות השלטון במדינה, להביאם לפעול לאור עקרונות היסוד הציוניים ולממשם להלכה ולמעשה, לשמירה על אדמות העם היהודי ועל אוצרות הארץ והנוף של ארץ ישראל ולמנעת השתלטותם של גורמים זרים על משאבים אלו.

כתבה ומחקר: עו"ד יונה אדמוני (קובלנץ), אברהם בנימין

נתוננים: איתן מלט - רcz פיעלות יהודה ושומרון

ערירים ומפתחות: ליאור שמו - רczת ZIS, רגבים

תמונת שער: ראאד מוקדי

עריכה לשונית: חנה פורטאגנג

עיצוב גרפי: חמוטל לורנס

רגבים (ע"ר) • ת.ד 44439 ירושלים 9144302
טל. 02-6560363 • 02-6560303 • office@regavim.org • www.regavim.org.il
• 'תנוועת רגבים'

תוכן העניינים

א. תקציר	4
ב. הקדמה: תוכנית פיאד - מהצהרה לעובדות בשטח	6
ג. שלום כיתה אל"ף - כך עובדת השיטה	9
1.-tagobat medinat yisrael or shiurim	10
2. Makorot Mimon	11
ד. בתיה הספר ברשות הפלשתינית - תמונה מצב	16
1. Maboa	16
2.ספר בתיה הספר ברשות בפיולות לפי שטח B A-1 C	17
3. צפיפות בתיה הספר ברשות הפלשתינית -	17
mbut meshuva bain harsot lisrael wileordan	19
4. Zmanot beth sefer kiymim biyishuvim arabiim smocim לבתיה הספר החדשים	20
ה. דוגמאות	21
1. בית הספר בח'אן אל-אחמדר - אבטיפוס	21
2. הרוזדיון - בית ספר על אדמות מדינה	26
3. בית הספר בכפר CISAN	30
4. בית ספר במרחב עוגה, בקעת הירדן	33
5. בית הספר במחצבת כוכב השחר - פזורה אל-מע'יר	34
6. א-זווודין - בית ספר בשטח אש 917	37
7. קדר - ואדי אבו הינדי - בית ספר על אדמות מדינה בשטח אש	39
8. ח'רבת זנוטא - בית ספר בלב אתר ארכיאולוגי	41
9. עוינה אל-פוקא - בית ספר בלב אתר ארכיאולוגי	43
10. נבי סמואל - בית ספר בלב שמורת טבע	46
11. רימונים - בית ספר בלב שמורת טבע נחל מכו	49
12. בתיה הספר נוספים - דוגמאות מרכזיות	52
ו. סיכום	54
ז.נספח - רשימת בתיה הספר הבלתי חוקיים ביוהודה ושמורון שהוקמו במסגרת תוכנית פיאד להשתלט על שטח C	57

א. תקציר

בשנת 2009 הגה ראש הממשלה הפלסטיני דאז סלאם פיאד תוכנית להקמתה בפועל של "מדינה פלשתינית עצמאית בשטחי האגדה המערבית ורצועת עזה", ובפרט להשתלבות על שטхи C הנמצאים, על פי הסכמי אוסלו, בשליטה ישראלית - ביטחונית ואזרחתית - מלאה.

חלק ניכר בתוכנית הוא להקים מבנים רבים באמצעות בנייה מסיבית וליצור רצף טריטוריאלי בין שטхи A שבין ניתוק היישובים היהודיים זה מזה. בנייה זו כוללת מבני מגורים, מבני חינוך, מבני בריאות, מסגדים, תשתיות ועוד. כל זאת, בניגוד מובהק לחוקי התקנון והבנייה, ללא היתר ושלא על דעת מדינת ישראל.

במסגרת תוכנית ההשתלבות מקימה הרשות הפלשתינית בתי ספר רבים. חינוך הוא דבר מבורך, אלא כפי שיפורט במסמך זה, אין באמת הכרח חינוכי בתכי ספר אלו. מבחינת תוכנית פיאד, לבניית בתי הספר יש מטרות אחרות לאמריו: ראשית, בתי הספר משמשים לקיבוע וליעוגן של אוכלוסייה נוזלית ולמשמעות אוכלוסייה חדשה אשר תקים מוגרים בלתי חוקיים נוספים. בכך משמשים בתי הספר כדי מרכז ל השתלבות הרשות על שטхи C. שנייה, בתי ספר, להבדיל ממוסדות אחרים, מאפשרים לרשות הפלשתינית להסוט את מטרתם האמיתית מהחורי מצגי שווה של ערכיהם וזכויות לכארה, ובכך לאייס את תמיכת הקהילה הבין-לאומיות ולנガח את ישראל. בפועל רמת הצפיפות בתבי הספר ברשות הפלשתינית נמוכה מרמת הצפיפות בתבי הספר בישראל ואף במלכת ירדן, ואין בה טעם או הצדקה להקמת בתי ספר נוספים. אף עימי נגיזות אינן עומדים בסיסוד הקמת בתי הספר החדשים: כל בתי הספר החדשים שנבנו לאחר הכרזת תוכנית פיאד הוקמו במרקח של כמה מאות מטרים ועד למרחק מרבי של שלושה קילומטרים מבית ספר קיים, והקרבה מדגישה עד כמה אין בהם צורך אמיתי.

חלק ניכר מבתי הספר (וכמוهم מבנים בלתי חוקיים רבים אחרים שהרשות הפלשתינית מקימה בשטח C) ממומנים על ידי האיחוד האירופי, מדינות זרות וגופים בין-לאומיים, לרוב בידיעה ברורה כי מדובר בעבירות על חוקי התקנון והבנייה ובINFRINGEMENT הדין הבין-לאומי. בתי הספר משמשים כדי קל לגיוס תרומות זרות לשם הקמתם ולהכשרת תשתיות דרכים, חשמל ומים עד אליהם. תשתיות לא חוקיות אלו משמשות את כלל הבניה הבלתי חוקית המתפתחת בסביבת בתי הספר והן כדי מרכז בקבוע ההשתלבות.

מאז נagation תוכנית פיאד הוקמו בשטח C-100 בתי ספר חדשים, חלק ניכר

מהם על אדמות מדינה רשומות ומוכרזות או על אדמות מדינה שטרם הושלט רישוםן (אדמות סקר). וחלק אף נבנו על אדמות בעלות יהודית פרטית, בשטחי אימונים של צה"ל, בשמורות טבע ובאתרים ארכאולוגיים. כתוצאה מהאסטרטגיה שבבסיס הקמתם בתה הספר מוקמים במקרים רבים במהלך הבזק, בלילות, בטרסה מוגבהה לקבוע עובדות בשטח. בד בבד משתמש הרשות הפלשתינית בכל הכלים המשפטיים העומדים לרשותה, ובכל זאת בקשوت ועתירות משפטיות למניעת הריסה, עררים ועוד.

אף שמן האמור עולה בבירור כי הקמת בתה הספר מהו מהרכיב המרכזי בתוכנית פיאד והשתלטות של הרשות הפלשתינית על שטхи C, למרבה הצער מדינת ישראל, משרד הביטחון וגורמי האכיפה האמונים על שמירת הקרקע ואכיפת החוק ביהודה ושומרון אינם מתיחסים לכתבי הספר כליל אסטרטגי של הרשות הפלשתינית ואיןם מתעדפים בהתאם לכך את אכיפת החוק כבר בשלבי הקמתם. כאשר לבסוף מוציאות רשות החוק היישרالية צוויים נגד הבנייה הבלתי חוקית, עבריני הבנייה, בעזרת עמותות זרות ומימון משפטי של הרשות הפלשתינית, עותרים לבתי המשפט, ואלו מקפיאים באופן כמעט אוטומטי את האכיפה ואת ביצוע הצוויים ומתקנים לעברינים להגיש למפרע תוכניות להלבנת הבנייה. המדינה לרוב אומנם דוחה את בקשות ההיתר, אולם בחלוף הזמן בתה הספר כבר מתאכלסים והופכים לעובדה מוגמרת שאיש לא יאכוף את החוק נגדה.

בשורה התחתונה - ברוב המקרים התוצאה כמעט אידית: הבירוקרטיה וחוסר המשך רשות האכיפה לצד ניצול היליך המשפטי לרעה בידי העברינים משמשות כהושטת יד ותמינה אקטיבית בתוכנית פיאד להשתלטות פלשתינית על שטхи C ולהקמת מדינה פלשתינית בפועל.

ב. הקדמה: תוכנית פיאד - מהצורה לעובדות בשיטה

בשנת 2009 הכריז ראש הממשלה הפלסטיני דאז סלאם פיאד על תוכניתו להקמה בפועל של מדינה פלשתינית עצמאית "בשתי הגדה המערבית ורצועת עזה, בגבולות 1967". התוכנית נועדה לקבוע עבודות בשטח באופן חד-צדדי, ללא התחשבות בסמכותה של מדינת ישראל בשטח, ומילא גם ללא הסכמתה.

התוכנית עומדת על שלוש רגילים עיקריים: (א) רפורמה מבנית בממשל המרכזי והמקומי; (ב) שיקום וביסוס של מערכת הביטחון והאכיפה הפלסטינית; (ג) בניית התשתיות הכלכלית והפיזית.

נקודת המוצא של התוכנית היא כי שטחי A-1-B כבר מצויים בשליטת הרשות הפלסטינית, ולכן יעד מרכזי של התוכנית הוא לספח דה פקטו את שטחי C, שהם כ-62% משטחי יהודה ושומרון, ונתונים - על פי הסכמי אוסלו - בשליטה הישראלית מלאה (ביטחונית ואזרחתית), ולהביאם לשילוט הרשות הפלסטינית. על פי התוכנית, הדרך לביצוע הסיפוח, בין היתר, היא על ידי יצירת רצף טריטוריאלי בין שטחי B ביהודה ושומרון אגב ניתוק היישובים היהודיים זה מזה באמצעות בניה מסיבית והשתלטות על קרקעות בשטח C. הרעיון הוא שבניה והשתלטות אלו יקבעו את גבולות המדינה הפלסטינית כעובדת מוגמרת, בין שהיא מוסכמת ובין שלא.

התוכנית יוצאה לפועל במלוא עוזה. בעוד מדינת ישראל שוקעת על שמריה ותופסת את המצב שנוצר בעקבות הסכמי אוסלו כסטטוס-quo יציב למדוי, הרשות הפלשתינית, בעזרת מימון נדיב מהאיחוד האירופי, מדיניות החברות בו, מדיניות ערביות ואחרות ומארגנים בין-לאומיים, משתלטת כמעט באין מפוריע על חלקים נרחבים משתי C, לרבות שטחי אש ואדמות מדינה הנחותים בשילטה הישראלית מלאה וגב פגעה אנושה ולעתים בלתי הפיכה באתרי מורשת ההיסטוריים וארציאולוגיים!

במלואות עשר לתוכנית פיאד פרסמה רגבים את דוח "מלחמת ההתחשה"¹, שסקר את התמורות שהולו בשיטה לאורך התקופה שהליפה: השטלות הרשות הפלשתינית על שטחי C היא בראש ובראשונה השטלות פיזית ללא היתר ובניגוד לחוק הבאה לידי ביטוי בכמה אפיקים:

1. בניה **עלפי מבנים בלתי חוקיים**, ובכלל זה מבני מגורים ומוסדות ציבור, כגון מסגדים, מרכזים רפואיים, ספריות ומוסדות חינוך. מוסדות החינוך נועדו לא למטרות חינוך בלבד: מיקומם נקבע במקוון באזוריים שהרשות הפלשתינית מעוניינת להשולט עליהם ולקיים בהם את האוכלוסייה. מסמך זה יתמקד בניסיונות ההשלטות של הרשות הפלשתינית באמצעות הקמת בתים ספר.²

2. השטלות קלהית, ובכלל זה פריצת דרכים, השטלות על מקורות מים ותפיסת קרקעות על ידי פעילות ייעור וחקלאות: Nutzung עצים, חりשת שעחים, עבודות עפר הנדסיות, הצבת טرسות, אידור שטחים וכדומה. הכל במסגרת תוכנית "שורשים", המוצגת באופן رسمي כתוכנית לשיווע לחקלאים הפלשתינים, אך בפועל משמשת תוכנית מסודרת ומאורגנת להשלטות על אלפי دونמים של אדמות מדינה בשליטה הישראלית ולסיפוחם בפועל לשילוט הרשות הפלשתינית.³

1 https://bit.ly/3frNtTb6. וראו גם: דוח פורום שילה, "השלטות הפלשתיניות על שטחי C - חומר רקע מיום 15.6.2015" לקרה דין בוועדת החוץ והבוחן. דוח זה מתאר בין היתר את הפגיעה באתרי מורשת ההיסטוריים וארציאולוגיים: https://bit.ly/3rNteVs. וראו גם: דוח רגבים, הסיווח השקט - השלטות הרשות הפלשתינית על שטחי C - שיטת הסלامي, דצמבר 2013: https://bit.ly/3rWZqFR.

2 דוח הקולוניה האחורה לסקירה רחבה של השלטות הרשות הפלשתינית על שטחי C במסווה של סיוע קלאי ראו: דוח רגבים, מכים שורשים, נובמבר 2018: https://bit.ly/37auTb6. על השלטות הרשות הפלשתינית על מדבר יהודה במסווה קלאי ראו: דוח רגבים, שורשים מכים במדבר, ינואר 2016: https://bit.ly/37dbUzI.

3. פיתוח תשתיות - פריצת דרכים, סלילת כבישים, הצבת תשתיות חשמל, מים וביוב.

בצד ההשתלטות הפיזית פעל הרשות הפלשtnינית להשתלט על קרקעות בשיטה C גם באופן משפטי על ידי פעולות אלו:

1. הסדר ורישום מקרקעין - בכל שטחי יהודה ושומרון, לרבות בשטхи C. זהה פועלה בסמכות שלטונית מובהקת, ועלותה גבוהה. הגם שהרשות הפלשtnינית נטולת סמכות לבצעה ואין לה ממשימות חוקית במדינת ישראל, היא משתמשת הינה והכשרה לעתיד והשלמה של ההשתלטות הפיזית.

2.لوحמה המשפטית למניעת צעדי נגד של מדינת ישראל בתחום אכיפת החוק באמצעות הצפת התקנון והאכיפה ובתי המשפט במאות בקשות, ערורים, ערעורים ועתירות משפטיות המסקלים כל אפשרות של אכיפה יעה ושיתית.

למרבה הצער, רשותות החוק במדינת ישראל, ובכלל זה המנהל האזרחי ובתי המשפט, על פי רוב אין מונעות את הבניה הבלתי חוקית ואין אוכפות את החוק.

בשנת 2019, בהמשך להצהרת נשיא הרשות הפלשtnינית ابو מאזן על "ביטול הסכמי אוסלו", הודיע גם ראש ממשלת הרשות הפלשtnינית מוחמד אשתייה כי הורה לראשי הרשותות הפלשtnיניות בשטחי יהודה ושומרון להכין תוכניות מתאר לישובים שבתחום לא הבחנה בין שטחים הנתונים באחריות אזרחית וביטחונית ישראלית לבין אלו שבתחום הרשות הפלשtnינית.⁴

הצהרות דומות נתן אשתייה גם בשנת 2020.⁵ במסמך שלහן נראה כיצד הרשות הפלשtnינית משתמשת בהקמה שיטתית של בתיה ספר בלתי חוקיים לשם קיבועו אוכלוסייה והשתלטות על שטחי C במסגרת יישום תוכנית פיאד.

המידע במסמך זה מtabסס על שכבות המידע שהופקו מארגוני התקנון הרשמיים של הרשות הפלשtnינית לצד מחקר משלים שנערך בשטח ומיפוי באמצעות מערכת GIS.⁶

4. דניאל סירוטי, "הרשות הפלשtnינית בצד חד צדדי: 'בנייה גם בשטхи C שנמצאים באחריות ישראל'," ישראל היום (1) בספטמבר (2019): <https://bit.ly/3fpzltQ>.

5. עמירה הס, "ריה"מ הפלשtnיני ל'הארץ': 'אנחנו חוזרים לבטל את הבדיקה בין שטхи A, B ו-C', הארץ, 21 בינואר 2020: <https://bit.ly/3xkhDhQ>

6. בפברואר 2021 שלחה תנועת רגבים פניות חופש מידע למנהל האזרחי כדי לקבל את הנתונים הרשמיים על היקף התופעה, אולם המנהל האזרחי, בניגוד לחוק חופש המידע, ערם השיב על פניה זו (כמו על פניות אחרות של חופש מידע).

ג. שלום כיתה אל"ף - קר עובדת השיטה

חלק מתוכנית פיאד נבנים מדי שנה ללא כל היתר, בעיקר בחודשים يولו-אוגוסט, לעיתים באישון לילתי ובמהירות שיא, בתי ספר חדשים בשטחי C, על מנת לאכלsum עם פתיחת שנת הלימודים הבאה בחודש ספטמבר. כדי שיפורט בהמשך, מספר התלמידים המוצע לבית ספר ברשות הפלשתינית נמוך לעומת מספר התלמידים בספר בישראל. הוא נמוך אף לעומת מספר התלמידים המוצע בבתי ספר במדינת ירדן. ועודין,

זהינו, בתי ספר אלו אינם מוקמים מתוך מחסור אמיתי, צורך בהול, צפיפות במערכות החינוך הפלשתינית ואפילו לא משיקולים חינוכיים; בתי ספר אלו נועד לקבוע עובדות בשטח, לתפוס קרקע בעלות משמעות אסטרטגית בשטח C הנutan לשיטה ישראלית וליצור רצף טריטוריאלי בין שטחי A ו-B אגב קטיעת רצף ההתיישבות היהודית ביהודה ושומרון. בתי הספר החדשים נבנים על פי רוב בסמוך למקבצי מגורים לא חוקיים כדי לקבע ולהזק אותם ולמשורר אליהם אוכלוסייה נוספת תקים סביב בתי הספר מקבצי מגורים לא חוקיים חדשים.

התוכנית לבנות דוקא בתי ספר כדי למשוך אוכלוסייה, לקבעה וליצור אחיזה בשטחי C, ולא מבני ציבור אחרים, כגון בתי תפילה, מרפאות, מרכז תעסוקה וכדומה, אינה סתמית. היא נועדה לאפשר לרשות הפלשתינית להסתיר את כוונותיה האמיתיות תחת מסווה של ערבים וחינוך לכארה, ובכך גם להעניק לרשות הפלשתינית ולארגוני בין-לאומיים כל מעולה לניגוח ישראל, שכן תמנונות של הרס בתי ספר ופינוי תלמידים לא מתאפשר בעין יפה בדעת הקהלה הבינלאומית.

אם כך, בתי הספר מוקמים ללא הבחנה ולעתים במקומות גם על תוואי דרכים, שטחי אש, שמורות טבע, אתרים ארכאולוגיים, אדמות מדינה וסקר ואפילו על שטחים יהודים פרטיים.

בתי ספר אלו, הנבנים על ידי גורמים מעעם הרשות הפלשתינית, מוקמים

7 ראו פост של ואלי אסף, השם לענייני "ההתקנות לאדרות ולהתנהלות" ברשות הפלשתינית: <https://bit.ly/3fs0RKj>.

לא הлик תכונן חוק ולא היה כדין, ואף תוך שכנה הנדסית המשכנת את התלמידים.

הפלשתינים מצידם מלווים את הבניה הבלתי חוקית בהליק משפטו יוזם אשר נועד לסכל את הרישת המבנים, לסרבל את האכיפה וליצור שחבת של כמה שנים בהליך האכיפה. לשם כך מוגשים לרשויות התקנון תוכניות סרק, עיררים על דחיתת התוכניות, פניות לבתי משפט על דחיתת העיררים, עתרות למניעת ההריסה וכיוצא בזה.

1. **תגובת מדינת ישראל ורשותה**

זה יובל שניים ויוטר שמדינת ישראל נמנעת מהכרעה במעמדו של אזרח יהודה ושומרון ומקביעת מדיניות ברורה בעניינו.

מצד אחד עמדתה הרשמית של מדינת ישראל היא כי יש לה זכות על אזרח יהודה ושומרון, והוא איננו שטח כבוש. מצד אחר היעדר מדיניות ברורה ומובהקת יוצר מציאות של היעדר ממשילות וריבונות. מציאות זו אינה מאפשרת אכיפת חוק ועילה לנוכח פעילות הרשות הפלשתינית ל תפיסת השטח.

מערכות האכיפה של צה"ל ושל המנהל האזרחי אין מתמודדות עם המציאות הקורמת עור וגידים בשטח מכמה סיבות:

1. **היעדר מדיניות** - במצבות שבה הדרga המדיני איננו קבוע מדיניות סדרה ונוהלי עבודה ברורים, מעכבי המדיניות (או חוסר המדיניות) בפועל הם מפקדי הצבא ופקידי המנהל האזרחי בשטח, איש-איש לפि תפיסת עלולמו וראות עיניו. מצב זה מקשה על התנהעת תהליכיים מורכבים המחייבים ראייה כוללת.

2. **חוור התאמה ארגונית ומחסור במשאבים** - יחידת הפיקוח של המנהל האזרחי בנויה לחתת מענה מקומי לעבירות על חוק התקנון והבנייה ואינה מסוגלת לתחת מענה מקיף ויעיל לאיום אסטרטגי. זאת ועוד, המנהל האזרחי כפוף למצוועית לדרגת אזרחי ונתון למרותו של המפקד הצבאי. מצב זה מוביל לשרבול מובנה בפרטן בעיות ולקשר לקוי עם משרד הממשלה למיניהם. כמו כן המנהל האזרחי סובל מחסור שיטתי במשאבים ובכוח אדם.

3. **תשתיות משפטית-חוקית לקויה** - התשתיות החוקית ביודה ושומרון מורכבת מרובדי חקיקה עות'מאנים, בריטיים וירדניים ומתחיקת ביטחון ישראלית. תשתיות זו סובלת מאנרכו-ניזם מוגבנה ומפיגור באימוץ חקיקה מודרנית כמו

החוקיקה המקובלת במדינת ישראל ובמדינות מפותחות אחרות.

המנהל האזרחי, שהוא הרשות המוסמכת לאכיפת החוק מטעם מדינת ישראל ביהודה ושומרון, **מתנהל על פי רוב בכבדות ובחוסר יכולות לנוכחות הבניה הערבית**. **הבלתי חוקית ואינו נדרש להיבטיה המערכתיים והאстрטגיים של תוכנית פיאד.**

אם כאשר המנהל האזרחי מוציא צו הרישה לבניה - לעתים חדשנים או שניים לאחר הקמתו - הוא מתחמה או נמנע מישומו. ברוב המקרים של המקרים התירוץ של המנהל הוא כי הוא פועל על פי סדר עדיפויות. מנגד, מסתבר, שהוא אינו פועל אף במקרים המוגדרים ככאלה הנמצאים בראש סדרי העדיפויות שהוא עצמו יצר.

את היעדר האכיפה מלאוה המנהל האזרחי בהסתירה ובהיעדר שיקיפות בלתי חוקיים.⁸ בדרך כלל פניות תנוועת רגבים למנהל בדרישה כי יאכפו את החוק נגד מבנים בלתי חוקיים מושבות ריקם או זוכות לחשובה לקוניות האורמת לתנוועת רגבים לעתור לבית המשפט בדרישה כי רשות האכיפה אכן יבצעו אכיפה נגד המבנים הבלתי חוקיים.

בתיהם המשפט אף הם אינם עוסקים בהשלכות הרוחביות של ההשתלטות הפלשתינית אלא בהיבטים הנקודתיים של כל מקרה ומרקחה, ולפיכך אינם מסיימים באכיפת החוק או ביצירת הרתעה. ניסיונה של תנוועת רגבים לאורך עשרות עתירות שהגישה מעלה כי בסופו של דבר בתיהם המשפט נתונים עדיפות דינניות ומהותית לעתירות של עברייני בניה פלשתינים המבקשים להימנע מהרישת מבנים בלתי חוקיים, בכינויו לניצולו לרעה של היליך השיפוטי, על פני עתירות המבוקשות לאכוף את החוק על מבנים בלתי חוקיים. לרוב בסוף התהילה המשפט מגנים אליהם כבר עומדים על תלים שניים מספר כך שבסיום של דבר המבנים הללו חוקיים ובתיהם הספר בכללם אינם נהרסים. בכך בתיהם המשפט מעודדים בפועל את יישום תוכנית פיאד והשתלטות הרשות הפלשתינית של שטхи C.

2. **מקורות מימון**

לא סוד הוא כי מימון נרחב ליישום תוכנית פיאד בכלל ולהקמת מבנים ותשתיות על פיה בפרט בא מתרומות מדינות המפרץ, מאירופה ומאזורי הברית. עם הזמן העמיק האיחוד האירופי את תמכתו ברשות הפלשתינית,⁹ והוא מעביר

8. למשל, בגין דחק לתקן סדרי המינהל (החלotas והنمוקות), תש"ז-1958, או בגין דחק חופש המדינה, תשנ"ח-1998.

9. ראו: דוח רגבים, הקולוניה الأخيرة, פברואר 2015: <https://bit.ly/3jfShUM>

אליה בכל שנה מאות מיליון אירו. לפי הדוחות השנתיים של הנציבות האירופית (European Commission, הרשות המבצעת של האיחוד האירופי), עמדן התרומות בשנת 2017 על סך של 495 מיליון אירו, ובשנת 2018 – על סך של 566 מיליון אירו.¹⁰

בשנתיים האחרונות עבר האיחוד האירופי מתחמיכה ארידא ברשות הפלשתינית למעורבות פעילה וగלויה בהשלטות הרשות הפלשתינית על שטחי C, ובכלל זה לסייע לתוכניות קלайлית ופיתוח קרקע בשעה זה.¹¹ כמו כן האיחוד האירופי, המדינות החברות בו, מדינות נספנות וארגוני בין-לאומיים ממנים הקמת נקודות יישוב פלשתיניות בלתי חוקיות ביהודה ושומרון. בכלל זה הם ממנים פעולות לקיבוע האוכלוסייה הבדוית-נוודית בגב ההר מזרחה (בואה בקעתהירדן) ובשדרת הרי יהודה לעבר מדבר יהודה, ים המלח ואף דרוםיה, באזור ערד, בספר המדבר ובמדבר יהודה ממש, לרבות בשמורה ההיסטורית (שמורת טבע באזור מדבר יהודה וים המלח שהועברה לשיליטה אזרחית של הרשות הפלשתינית. בהסכם וואי נקבע כי על כל פעולה בה לקבל תחילת הסכמה ישראלית).

בית ספר סמוך לצומת מעלה חבר ועליו שלט תמיינה של האיחוד האירופי. צילום: תנועת רגבים

10 התראות בתשלומים ובתחביבות: <https://bit.ly/3A7BAdd> ; <https://bit.ly/3ilGy4x>
11 דוח הנציבות האירופית מיום 1 בספטמבר 2020 :
COMMISSION IMPLEMENTING DECISION :2020 on the annual action programme for 2020 in favor of Palestine:
.29 ,28 ,19 ,2, עמ' <https://bit.ly/3fpFNBi>

הימון, ובשנים האחרונות גם המעורבות המשמשת בתכנון, נעשים בידיעה ברורה ומצוות כי מדובר במבנים מקומיים ללא היתר בנייה ואפיילו מבנים המקומיים מחדש תחת מבנים שנחרשו בעבר ע"ז גורמי האכיפה בהיעדר היתר בנייה.¹² כל זאת בהפרעה בוטה של חוקי התכנון והבנייה החלים ביהודה ושומרון ושל הפרת החוק הבין-לאומי.¹³

הימון הזר נעשה לעתים דרך קרנות מיוחדות, הסכמים ותוכניות ייעודיות, כוגן התוכנית הייעודית של האיחוד האירופי לפיתוח שטח C (European Union Development Programme in the West Bank Area C), המשקיעת להקמת מבני קבוע, ובכללם מבני ציבור, מגורים, חינוך, בית ספר ותרבות, וכן להקמת כבישים ותשתיות מים וחשמל.¹⁴ אומנם האיחוד האירופי מגידר את הפרויקטים שייתוקצבו במיזם זה "סיווע הומניטרי", אולם הבניה ופריסת התשתיות נעשות ללא צורך הומניטרי אמיתי ולא היתרי בניה כנדרש על פי החוק, על פי הדין הבינלאומי ואולו – שעיליהם חתום גם האיחוד האירופי עצמו.

עד תקצוב ספציפי של האיחוד האירופי, מדיניות החברות בו, ארגונים של האו"ם וארגוני אחרים הוא קידום נושא החינוך. למשל, באמצעות הסכמים פיננסיים מדיניות החברות באיחוד האירופי מעניקות חמיכה לפלשתינים "לשם שיפור גישה שוונית לחינוך איקוחי כולל".¹⁵

12 ראו למשל דוחות מיום 9 בפברואר 2021 באחר האינטראנס של Norwegian Refugee Council זהו דיווח על הרישת מבנים בלתי חוקיים של בדוזים בחומסה אל-בקואוי שבצפון בקעת הירדן על ידי גורמי אכיפה. מרבית המבנים שנחרשו הוקמו על ידי האיחוד האירופי, עשר מדינות חברות ובריטניה, לאחר תפיסה או הריסה קודמת של מבנים בלתי חוקיים: <https://bit.ly/3xHngXD/>

13 הקולוניה האחרונה, לעיל העלה 8.

14 ראו למשל כתבה באתר של UNRWA (West Bank and Gaza Strip, מיום 14 ביולי 2020, המדווח כי האיחוד האירופי, דנמרק והרשות הפלשתינית משיקים מיזם של תוכנית האיחוד האירופי לבניה בלתי חוקית בשטח C. תוכנית הסיווע תמן את השלמתם של 16 פרויקטים של תשתיות חברותיות וציבוריות ב-15 מחוזים בלתי חוקיים של הרשות הפלשתינית בשטח C. תרומה זו מעלה את הסכום הכלול של התוכנית ל-15.2 מיליון יורו (כ-56 מיליוןユ, ומטרתה לבנות 58 פרויקטים כאמור ב-46 מחוזים. את European Union Area Programme יזמין כזהרת האיחוד האירופי וחברות מדינות: <https://bit.ly/2VCVZf>.

15 למשל: דוח של הנציבות האירופית
"COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT Progress of the EU and its Member States - Goal by Goal"
מיום 10 במאי 2019, עמ' 9 :
<https://bit.ly/3ym8fEr>

שלט תמיכה של גורמי המימון על שער בית הספר בשוח א-שעט. צילום: תנועת רגיבים

אם כך, מכל היבטים והטעמים גם בניהית בתי הספר בשוח C ממומנת לעיתים קרובות על ידי האיחוד האירופי, מדינות החברות בו ומדינות נספנות. לדוגמא, באמצעות התוכנית הייעודית האמורה לפיתוח שוח C העבירו צرفת והאיחוד האירופי סכום של 350,000 אירו לבניית בית ספר לא חוקי בשוח C בצעפון בקעת הירדן. לפי אתר האונטראנט של האיחוד האירופי, מימון בית ספר זה נעשה במסגרת תמיכת האיחוד האירופי ומדינות החברות ב"התערבותות התפתחותית" (developmental interventions) בשוח C.¹⁶

אם בתחום בניהית בתי הספר עבר האיחוד האירופי מתמיכה ארידא להתערבות פעילה ובוטה בהשתלטות הרשות הפלסטינית על שוח C. המימון לבניית הספר גלווי ומפורסם, ושלטים על אודוטיו מודבקים על גבי בתי הספר הבלתי חוקיים בשוח C. יתרה מזו, הגם שהאיחוד האירופי יודע היטב שמדובר בבנייה בלתי חוקית הוא דושר באופן אקטיבי מישראל להימנע מהריסת מבנים שמימן את בנייתם.¹⁷

16. ידיעה מיום 23 בספטמבר 2020 באתר של האיחוד האירופי: <https://bit.ly/3zYWfAe>.

17. כתבה ב-Independent הבריטי מיום 5 בפברואר 2018, המדזהת על הרישת בית ספר לא חוקי של בדוים בבקעת הירדן, שהוקם מחרומות של 's NGO באיחוד האירופי. הדיווח כולל את דבריו של שאדי אותמן, מנהל המדייה במושדי האיחוד בירושלים, כי האיחוד האירופי דרש לא אחת מישראל לא להרים פרויקטים במימון האיחוד האירופי, אשר נועד לדבריו "לשפר את חנאי חיים של הפלשתינים": <https://bit.ly/3A2ONUF>.

באופן טבעי, בתים הספר משמשים יעד מועדף ואמצעי נוח לגיאוס תרומות זרות להקמתם. תשתיות הדריכים והמים לבתים הספר משמשות בפועל את כלל הבנייה הבלתי חוקית המתפתחת בסביבת בתים הספר ומשמשות אף הן כלי מרכזי בקיובו והשתלטות.

בית ספר סמוך לסוסיא ועליו שלט תמייה של האיחוד האירופי. צילום: תנועת רגבים

ד. בתי הספר ברשות הפלשתינית – תמונת מצב

1. מבוא

הסכם הביניים בין ישראל ואש"ף מאמצע שנות התשעים, המוכרים בכינויים "הסכם אוסלו", העבירו לשליטת הפלשתינים את השיטה בחלוקת מיהודה ושומרון. האזור כולל חולק ומעמד שטחו הוגדר כדלהלן:

1. **שטח A** – איזוריים שהועברו לשליטה בייחונית, אזרחית ומוניציפלית מלאה של הרשות הפלשתינית. שיערו של שטח A הוא כ-1% – משטחי יהודה ושומרון, והוא כולל את כל הערים הפלשתיניות וחלק מהמרחב הכספי.

2. **שטח B** – איזוריים שהועברו לשליטה אזרחית של הרשות הפלשתינית בצד שליטה בייחונית ישראלית. שיערו של שטח B הוא כ-18% – משטחי יהודה ושומרון. הוא כולל בעיקר כפרים פלשתיניים, מרחב כפרי וכן שמורות טבע ושטחי אש. בשטחי A+B מתגוררים כ-89% – מהאוכלוסייה הפלשתינית.¹⁸

3. **שמורה הסכמית** – שמורות טבע באזור מדבר יהודה וים המלח שהועברה לשיטה אזרחית של הרשות הפלשתינית. שיעור שטח השמורה כ-3% – משטחי יהודה ושומרון, ובהסכם וואני נקבע כי על כל פעללה פלשתינית בשמורה יש לקבל תחילת הסכמה ישראלית.

4. **שטח C** – יתרת השטח, הנמצא תחת שליטה מלאה של ישראל – אזרחית ובייחונית. שיערו כ-62% משטח יהודה ושומרון, ובו מתגוררת כלל

18 אין נתונים ברורים באשר למספר הפלשתינים המתגוררים ביהודה ושומרון. על פי הערכות המנהל האזרחי, נכון מרץ 2018 היה מספרם 2.7-2.5 מיליון איש (לא כולל מזרחה וירושלים), על פי הנתונים שהוצגו בועדת החוץ והביטחון כפי שדווח בגלובס: <https://bit.ly/3Cjzj8>, ואילו לפי חוקרים אחרים מספר הפלשתינים הוא 1.7 מיליון איש (על פי יירם אטינגר וחברי הצוות האמריקני-ישראלי למחקרים דמוגרפיים). הם סומכים את אומדןם על שני תהיליכים: מאות אלפי פלשתינים, מала שעדיין רשומים כתושבי הגדה, חיים ביום בחו"ל. נוסף על כך המספר המוצע של ליליות בקרב נשים פלשתיניות ממשן לרבדת. ראו: נדב שרגאי, "ההתנחותיות: כל הנתונים לפני חוכנית טראמפ", אתר המכון הירושלמי לענייני ציבור ומדינה, 10 באפריל 2019: <https://bit.ly/3cdT8G0>

האוכלוסייה הישראלית, לצד כ-11% מהאוכלוסייה הפלשתינית. הוא כולל גם שטחי אש, שמורות טבע, אתרים ארכאולוגיים, אדמות מדינה ואדמות סקר.¹⁹

2. **מספר בתיה הספר ברשות בפיקוח לפי שטח**

C-1 A B

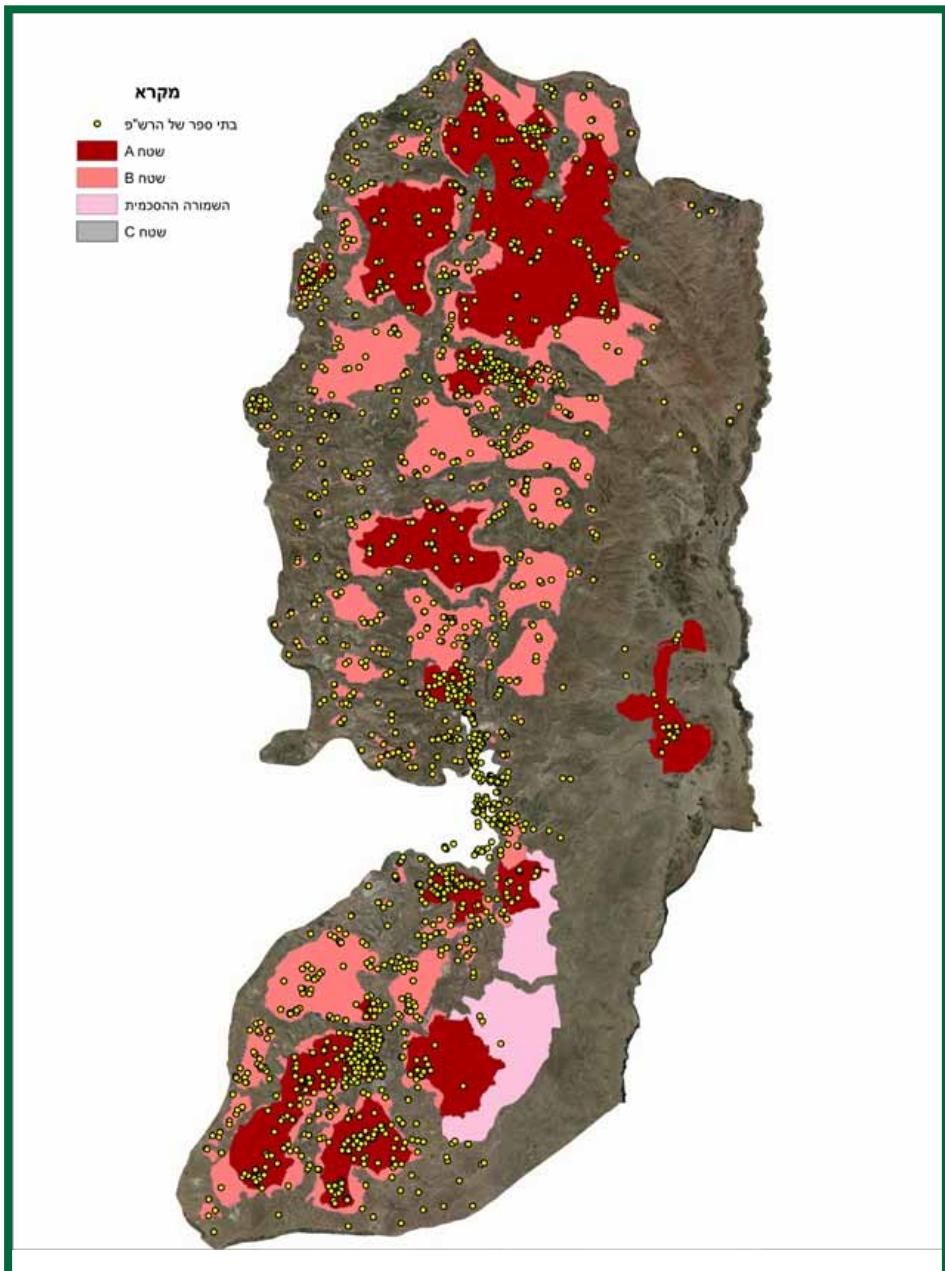
על פי נתוני משרד החינוך של הרשות הפלשתינית, בשנת הלימודים 2017-2018 למדו ביודה ושומרון 711 תלמידים פלשתינים ב-2,269 בתי ספר.²⁰ ניתוח נתוני הרשות הפלשתינית מעלה כי בשטח A יש 870 בתי ספר. בשטח B יש 909 בתי ספר.

בשטח C (שבו מתגוררים כאמור כ-11 אחוז מהאוכלוסייה הפלשתינית ביודה ושומרון), יש כ-245 בתי ספר (שהם כ-10.5% מבתי הספר). כ-100 מבתי הספר הללו נבנו במהלך השנים 2009-2020 במסגרת 'תוכנית פיאד' להשתלטות מעשית על שטח C. מכלל בתיה הספר שנבנו בשנים אלו בשטח C, שלושה נבנו על אדמות פרטיות או על אדמות קק"ל, כ-30 בתיה הספר נבנו על אדמות מדינה ואדמות מנדטוריות ושישה באתרים ארכאולוגיים.²¹ 19 מבנייה בתיה הספר הללו, הוקמו בשטח B והורחבו בבניית מבנים וางפים נוספים ללא היתר, על קרקע סמוכה הנמצאת בשטח C.

יתר בתיה הספר נמצאים למרחב העירוני מזרח ירושלים ובחברון.

19 גם מספר הפלשתינים המתגוררים בשטח C שניי בחלוקת. רואו: ועדת החוץ והביטחון: "פער של מעל מיליון תושבים פלשתינים בייש בין נתוני המדינה לחישובי המומחים", 7 ביוני 2016: <http://bit.ly/2rbnmdP>. החל מהערכות מצמצמות (שלל פי ההסתברות אין נכונות) של כ-50,000 נפשות דרך אומדן של כ-100,000 נפשות, התיחסויות של שר הביטחון לשעבר על כ-230,000 נפשות (שר הביטחון לשעבר אביגדור ליברמן: "אנחנו אחרים על כל שטח C, שבhem חיים גם 230 אלף פלשתינים", מתוך יובל קרני ואלישע בן קיימון, "הקרב על קלקיליה", 20 בינו 2017: <http://bit.ly/35Ge8Fr>), ועד אומדנים מקסימליים שהוצגו במל"ס הפלסטיני (ואומצו באומ"ם), הטוענים למספר הנושך ל-300 נפש: occupied: UNOCHA <https://tabsoft.co/2Z5cUB5>, Palestinian territory <https://bit.ly/37jbhv8>

20 עוד בית ספר נבנה בקצת אחר ארכאולוגי. חלק מבתי הספר תואמים לכמה קטגוריות, כגון בשטחי אש או שמורות טבע הנמצאות על אדמות מדינה.

מפת בתי הספר של הרשות הפלשתינית - מתוך שכבת מידע רשמי של הרשות הפלשתינית בצירוף נתוני מיפוי רגבים

3. צפיפות בתי הספר ברשות הפלשתינית – מבט משווה בין הרשות לישראל וירדן

כאמור, על פי נתוני משרד החינוך ברשות הפלשתינית, בשנת הלימודים 2017-2018 למדו ביהודה ושומרון 906,911 תלמידים פלשתינים ב-2,269 בתי ספר. כולם, בכלל בית ספר ברשות הפלשתינית למדו בממוצע 313 תלמידים.

בשוואה, באותה שנה לסטודנטים (תשע"ח, 2017-2018) למדו בישראל 1,762,372 תלמידים ב-5,219 בתי ספר. כולם, בכלל בית ספר בישראל למדו בממוצע 337 תלמידים.²²

בירדן הצפיפות בתבי הספר גדולה אף יותר. על פי אתר משרד החינוך של ממלכת ירדן,²³ בירדן יש 5,619 בתי ספר יסודיים ותיכוניים. בתבי ספר אלו לומדים בסך הכל 2,679,855 תלמידים.²⁴ דהיינו, בכלל בית ספר בירדן לומדים בממוצע 476.9 תלמידים.

אם כן, הצפיפות בתבי הספר הפלשתיניים ביהודה ושומרון נמוכה מהצפיפות בתבי הספר בישראל ונמוכה בהרבה מהצפיפות בתבי הספר בירדן. ברור אפוא שהקמת בתי ספר בן לילה בחודשים يول-אוגוסט אינה נובעת מצורך, בודאי לא צורך דחוף, בתבי ספר חדשים.

22 נתוני בתי הספר והתלמידים בישראל בשנת תשע"ח נאספו מאחר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שנתנו סטטיסטי לישראל 2019, מס' 70, לוחות 4.5, 4.12:
<https://bit.ly/37hPZaA>

על פי נתונים אלו, בחינוך העברי מספר בתי הספר היסודיים עמד על 2,464 ל-782,228 תלמידים, ככלומר בית ספר אחד לכל 317 תלמידים בממוצע. מספר בתי הספר העל-יסודיים עמד על 1,658 ל-539,458 תלמידים, ככלומר בכל בית ספר למדו 325 תלמידים בממוצע.

בחינוך הערבי בישראל היו בשנת זו 643 בתי ספר יסודיים ל-245,945 תלמידים, ככלומר בית ספר אחד לכל 382 תלמידים בממוצע. מספר בתי הספר העל-יסודיים עמד על 454 בתי ספר ל-194,741 תלמידים, ככלומר בכל בית ספר על-יסודי למדו בממוצע 429 תלמידים.

23 אחר משרד החינוך של ממלכת ירדן:
<https://bit.ly/2WDSmCn>.

24 על פי אתר של אונסקו, המעודכן לשנת 2019: <http://uis.unesco.org/en/country/jo>

4. זמינות בתי ספר קיימים ביישובים ערביים סמכים לבתי הספר החדשים

על אף הניסיונות לציר את בניית בתי הספר כמתן "פתרונות הומניטרי" בשל המרחק ברוב מקומות המגורים למוסד החינוך, בדיקת רגבים מעלה כי כל בתי הספר החדש הוקמו למרחק של כמה מאות מטרים עד 3,000 מטר בלבד מבתי ספר קיימים. בנוסף, בתי הספר החדש הוקמו בדרך"כ למרחק מהאזור התישבות בדוחית בלתי חוקית ונועד לקבע את האוכלוסייה הקיימת, להגדילה ולקבוצה סביבה בית הספר.

מכל בחינה, אין כל הצדקה להקמת בית ספר למספר תושבים מועט. אcht מ-ההשלכות של מגורים ביישוב קען ונידח היא שבית הספר יהיה אזרוי ומרוחק מקומות המגורים. אף בישראל ולדים המתגוררים ביישובים קענים לומדים בבית ספר מרוחקים. למשל, ילדים מהיישוב עמקה שבגליל העליון לומדים בבית ספר אזרוי ביישוב סאסא, המרוחק מהם 18 קילומטר לעיר. ילדים היישוב כרמים, שבמוצצת האזרות בני שמעון, לומדים בבית ספר בגבעות בר, המרוחק מהם כ-24 קילומטר, ואילו חלק מילדי בסיס צרים לומדים בבית הספר בקיבוץ נווה מדבר, המרוחק מהם כ-40 קילומטר. ילדים היישוב ורד יריחו לומדים בקיבוץ קליה, המרוחק מהם כ-18 קילומטר, וילדים היישוב נאות הכיכר לומדים בנווה זוהר, המרוחק מהם כ-32 קילומטר. גם בichel מודיעין, במרכז הארץ, ילדים היישוב גימזו לומדים בבית הספר ביישוב נחלים, המרוחק מהם כ-20 קילומטר.²⁵

25 הנתונים נאספו מתוך האינטרנט של בתי הספר או של המיצאות האזריות שבוחמן מצוי בית הספר. על"ח. המרחק בין היישובים לבני בית הספר נמדד באמצעות אתר google maps.

ה. דוגמאות

להלן כמה דוגמאות על קצה המזlag, של 12 בתי ספר בלתי חוקיים מתוך ה-100 שנבנוו. השיטה המתוארת לעיל ניכרת בהם בבירורו.

1. בית הספר בח'אן אל-אחמר – אבטיפוס

בית הספר בח'אן אל-אחмар הוא מקרה בווחן, שבו כל הפרמטרים המאפיינים את השיטה האמורה מתקיימים בעצימות גבוהה באופן המדגיש את הצורך לטפל נחרצות בתופעה של בניית בתי הספר הבלתי חוקיים מיד עם היוזע דבר בנייתם.

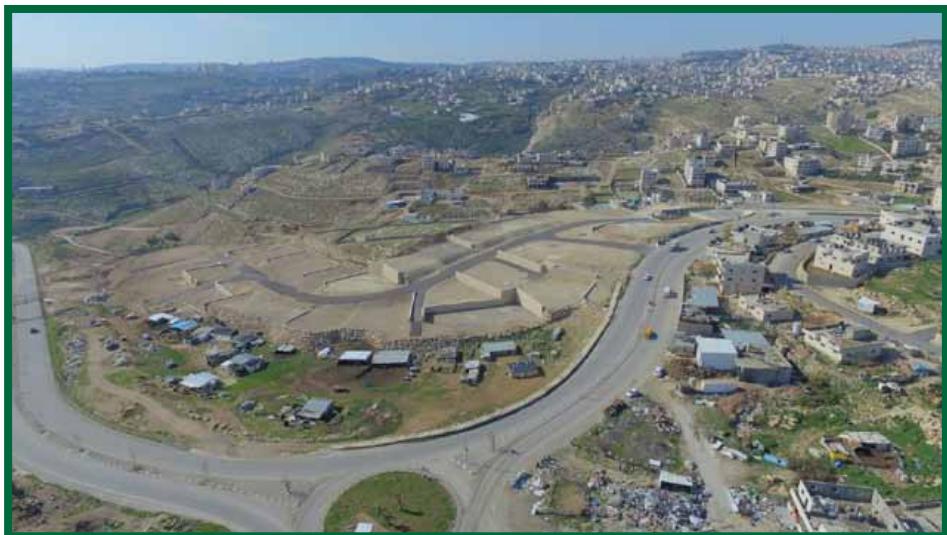
בח'אן אל-אחмар הוא מאחז בלתי חוקי שבו עשרות מבני מגורים סמוך ליישובים נוצרי פרט וכפר אדומים, בתחום הקו הכחול של כפר אדומים, מצידו המערבי של כביש 1, היורד מירושלים לים המלח. בשנת 1988 הוקמו בשטח אוהלים בודדים על ידי בדואים פלשתינים שביקשו להתיירנס ביישובים הישראלים הסמוכים. בשנות ה-90 של המאה הקודמת, ובשנים שלאחר מכן, את מקום האוהלים תפסו עשרות מבנים שהוקמו ללא היתרין בניה ובבנייה לדין על אדמות מדינה, בתוך שטח C, אשר בשליטה ישראלית מלאה.

בית הספר בח'אן אל-אחмар הוא מבתי הספר הראשונים שהקימה הרשות הפלשנית במקביל לפירסום תוכנית פיאד. בית הספר, אשר היה לבתיה של אזרח, משמש כלי מרכזי בקיובע אוכלוסייה בדוית בمبנים ובהתיישבות בלתי חוקיים סביבו אגב ייבוש דה פקטו של אזור בעל חשיבות אסטרטגית בשטח C. במרקחה זה, שעם השנים היה ל"פרשה" בלתי נגמרת, נעשה שימוש מחמشر לרעה בכל הלין משפטי אפשרי כדי לעכב את הריסת בית הספר והמבנים סביבו. ההתרבות הבין-לאומית הבלתי חוקית בעצם הקמת המבנים הבלתי חוקיים, ובהמשך במלחמה נגד הריסתם ובהפעלת לחץ על ישראל, בוטה ובולעת והגיעה עד כדי ניצול צינוי של תושבי המקומן כחילים בלוח המשחק של הרשות הפלשנית.²⁶ גם מחדלו של המדינה בהימנעותה מכיפת החוק ומהריסת המבנים חריפים במיוחד לנוכח צווי הרישה חולמים של בית המשפט העליון.

26 ראו כתבו של בסאם טוויל ממכון גיטsson, "כספי, שקרים ואינטראסים: הסיפור האמתי של חאן אל-אחמר", כפי שתורגם והתרגם באתר מידה ביום 4 ביוני 2018: <https://bit.ly/37kuPZr> וכן: הוידיה כיון חזון, "הסיבה האמיתית שחאן אל-אחמר עדיין עומד על תילו", מקור ראשון, 20 בנובמבר 2020: <https://bit.ly/3jllaaD>.

ביוני 2009 החלו תושבים במאחז בהקמת מבני בית ספר וגן ילדים.²⁷ המבנים הוקמו חלקם בתחום תוכנית מאושרת 4/905 להרחבת כביש 1 בקטע שבין מישור אדומים לאזור השומרוני הטוב, וחלקם בתחום אישור בנייה סמוך, האובל בתחום הדרק.²⁸ המנהל האזרחי הוציא צו הרישה, אך עבריני הבניה עתרו לבג"ץ נגד יישומו. גם היישוב כפר אדומים ותנועת רגבים עתרו לבג"ץ להזאת צווי הרישה למבנים הבלתי חוקיים, לרבות לבית הספר, ולמיושם.²⁹ לאחר התערבות בא"צ בהליך נחרשו המבנים אשר הוקמו בתחום הדרק, אך שבו והוקמו מיד בסיווע ארגון איטלקיק³⁰ במרקח של 30 מטר ממקום המקורי, בתחום אישור בנייה. המדינה הודיעה לבית המשפט כי לנוכח מקומו.Acטוף החוק על בית הספר נתונה בעדיפות גבולה, אך בכל מקרה לא תחרום את המבנים לפני סיום שנת הלימודים, 30 ביוני 2010. בסיום הליך משפטי זה – הראשון מתוך שישה לפחות – דחה בית המשפט את העתירות.

שנת הלימודים 2010 הסתיימה, ובנוי בית הספר נותרו לעמוד על תילם. פניות היישוב כפר אדומים למנהל האזרחי כי יממשו את צווי הרישה נענתה כי מועד

המגרשים שפיתחה המדינה לתושבי ח'אן אל-אחמדר סמוך לאבוディס בעלות של מיליון דולר.
צילום: תנועת רגבים

27 ראו בג"ץ 6288/09 סלימאן ערערה נ' מר יואב (פולי) מרדיCI ואח', מיום 2 במרץ 2010: <https://bit.ly/3jzW7W9>

28 צו אישור בנייה מיום 18 ביוני 1996, האוסר על בניית מבנים במרקח של 120 מטר מהכביש.

29 בג"ץ 7264/09 כפר אדומים כפר שיתופי להתיישבות קהילתית בע"מ ואח' נ' שר הבטחון מר אהוד ברק ואח' (אוחד עם בג"ץ 6288/09 הנ"ל).

30 ראו את הכתבה באתר מידה, לעיל הערכה 25.

מימוש צווי ההרישה נקבע לפי סדר עדיפויות. גם שנת הלימודים 2011 הסתיימה, וניה נוספת של כפר אדומים למנהל האזרחי נענתה באופן דומה. לפיקר הגישו אנשי כפר אדומים עתירה נוספת נסافت לבג"ץ, השנה במספר, למימוש צווי ההרישה לבני בית הספר³¹. כדי להתחמק מacists טענה הפעם המדינה כי שר הביטחון הורה לפעול למציאת מקום חלופי לבית הספר בחודשים הקרובים. הדיון בעתרה נקבע למספר 2012 (ובינתיים החלפה שנה נוספת), ובמהלכו הודיעה המדינה כי עצת בכוונתה לבחון אפשרות להעתקה מוסכמת של כלל מתאם ח'אן אל-חмар לאטר אחר, ואם לא יושם המעבר בתוקף שנה, ישකול המנהל האזרחי את העתקת בית הספר לבדו לאטר אחר גם ללא הסכמה, ולהלוין יפעל למציאת פתרון לתלמידי בית הספר ביריחו או באבו דיס. בדיון עצמו אמר נציג המדינה כי השאיפה היא לשנת הלימודים הבאה, בספטמבר 2013, יועתק בית הספר. על יסוד הצהרות המדינה נדחתה גם העתירה השנייה.

ספטמבר 2013 הגיעו, ועוד שנת לימודים נפתחה בבית הספר בח'אן אל-חмар. בפעם שלישית הגיע היישוב כפר אדומים עתירה לבג"ץ בתקווה להביא לידי סיום הפרשה והרישת בניין בית הספר. אלא שגם הפעם סיירה המדינה על מאמציה לכואורה להגיע להסדר מוסכם לפינוי המתאם כולה, לרבות בניין בית הספר, וכי הלייני התכנון אורכים זמן. גם שביט המשפט הביע מורת רוח מהמצב, הוא סמן ידו על שיקול דעת המדינה ודחה גם עתירה זו.³²

שנה חlapה ועוד שנה. שנת 2016 הגיעו. שוב הגיע היישוב כפר אדומים עתירה, רביית במספר, להרישת בית הספר הבלתי חוקי. שוב עתרו עבריוני הבנייה בדרישה להימנע מימיוש צווי ההרישה. הפעם הודיעה המדינה על כוונתה למשמש את צווי ההרישה נגד המבנים כולם עד יוני 2018. המדינה הצירה לבג"ץ כי כל החלופות הקונקרטיות שהוצעו נבחנו, הלייני הדברים מצוי, והמדינה עשתה רבות לפיתוח שכונה, תשתיות ומגרשים על חשבונה, המוצעים לתושבי חאן אל-חмар חינם אין כספ. בפסק דין מיום 24 במאי 2018 דחה בית המשפט את כל העתירות בקובעו כי טיפול המדינה היה ענייני, וכעת משמתוכן מימוש צווי ההרישה במועד קרוב בכונה בהתאם עם תושבי המתאם את אופן הפינוי, הרי שאין צורך לקצוב מועד מדויק למימוש צווי ההרישה.³³

עבריוני הבנייה לא אמרו נואש. ביולי 2018 הם הגיעו עתירה נוספת לביטול או לעיכוב של צווי ההרישה עד להכרעה והחלטה בתוכנית מפורטת שנייה להגיש

31 בג"ץ 11/5665 כפר אדומים ואח' נ' שר הביטחון ואח': <https://bit.ly/37ddpE>

32 בג"ץ 13/7969 כפר אדומים ואח' נ' שר הביטחון ואח'.

33 בג"ץ 16/3287 כפר אדומים ואח' נ' שר הביטחון ואח'.

דגלים בין-לאומיים בח'אן אל-אחים, סמוך לככיביש 1. תמונה אחת שווה אלף מילימ. צילום: תנועת רגבים

תשע שנים לאחר שבנו בניגוד לדין את בית הספר.³⁴ נוסף על כך הגישו עבריני הבנייה באמצעות עורך דין מטעם הרשות הפלשניתית עוד עתירה למניעת פינויים מח'אן אל-אחים.³⁵ תנועת רגבים מצידה עתרה לבג"ץ לאיותם מבנה בית הספר. זו כבר הייתה העתירה החמשית שבגינה התקבש בית המשפט להורות לאכוף את החוק נגד בית הספר הבלתי חוקי בח'אן אל-אחים. אם עתירות אלו נדחו בבית המשפט בקובעו כי כבר ניתן פסק דין חלוט להרישת המבנים ולא קמה עילה לפתח מחדש את פסק הדין.³⁶שוב, בלי לקבוע מועד לימוש צווי ההריסה.

עוד שנה חלפה, ואף שהרישת המבנים, אליבא דמדינת ישראל, הייתה בעדיות אבואה, וחרף הצהרות ראש הממשלה אז בנימין נתניהו כי "ח'אן אל-אחים יפונה בקרוב מאוד",³⁷ הזמן הלך וחלף, וacicpit החקוק לא נראית באופק. באפריל 2019 הגישה תנועת רגבים עתירה נוספת לבג"ץ, שיטת במספר, לימוש צווי ההריסה והתחייבויות המדינה למימוש צווי ההרישה, אשר קיבלו תוקף של פסק

34 בג"ץ 5/1935 ועד תושבי הכפר אלח'אן אלאחים ואח' נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית ואח'.

35 בג"ץ 5/18/2019 רבחי עבד אלח'ק אבראים עבד אלلطיף ואח' נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית

36 החלטה מיום 5 בספטמבר 2018: <https://bit.ly/37vLVDT>

37 ראו למשל מבקע חדשות: "נתניהו: ח'אן אל-אחים יפונה בקרוב מאד", Ynet, 19 בנובמבר 2018.

תערוכות צירום אנטישמיים שנוכחים בה נציגי א"ם ודייפלומטים זרים

דין.³⁸ פעם אחר פעם נדחה מועד הדיון בעתריה זו לבקשת המדינה, ולבסוף נערך הדיון ביום 29 בנובמבר 2020. אלא שבמהלך הדיון נענה בית המשפט לבקשת המדינה להציג את הסיבה לדחיתת מימוש צווי ההרישה ולאי-קיים החלטות שיפוטיותחולות בדلتיהם סגורות וב瞞גד צד אחד. לבסוף קבע בית המשפט כי המדינה תעביר עדכון ביולי 2021, ובכך נתן לעברייני הבנייה ארכה של שמונה חודשים נוספים.

מה הסיבה המוצדקת שהציגה המדינה בדיון? רק נציגי המדינה והשופטים יודעים. מה שידוע היבר הוא שמדינות זרות וארגוני זרים מרשימים לעצם להתערב במעשה בח'אן אל-אחים, ולמרבה הצער גם מדינת ישראל בתנהוגותה מרשה להם לפגוע בריבונתה, החל בעצם מימון הקמת המבנים הבלתי חוקיים, וכליה במימון המערכת המשפטית נגד אכיפת החוק ובעריכת כנסים וairoועים בין-לאומיים ואפ' אנטישמיים בח'אן אל-אחים. במהלך ספטמבר 2018 השתתפו נציגים בכירים מהאו"ם ומאונסק"ו ודייפלומטים אירופיים מנורוגיה, מבריטניה, ומאירופה בתערוכה בח'אן אל-אחים אשר הציגה פרטני אומנות אנטישמיים,

38 בג"ץ 2387 רג'ים נ' ראש ממשלת ישראל ואח.

כדוגמת אյור שבו ישראל מוצגת כתמנון מפלצתי אשר בזרועו האחת חונקILD ערבי ובזרועו השנייה עוקר בית ספר, כנסיות ואר מסגד אל-אקסה. אירורים אחרים הציגו את חילוי זה³⁷ מכוננים את נשקיהם לילדות ועוד.

אם לא די בכך, לאחר פסק דין חלוט של בג"ץ החלה מסכת איוםים ולחץ בין-לאומי נגד אכיפת החוק בהתקurbות בוטה בעניינים פנימיים של מדינת ישראל.

שרת החוץ של האיחוד האירופי, פדריקה מוגריני, קראה לישראל לישרר מהרירות המתחם הלא חוקי בחאן אל-אחים, והdagisha כי האיחוד מתנגד להריסטה המתחם מחד, ולבניה ישראליות בהתיישבות מאידך.³⁸ ראש ממשלת בריטניה, תרזה מיי, קראה לישראל מעל במת הפרלמנט הבריטי, שלא להרים את המתחם הבלטי חוקו,⁴⁰ ודברים בוטים אף יותר השמייע אדוין סמואל, דובר ממשלה בריטניה במצר התיקון ובצפון אפריקה (MENA).⁴¹

פאטו בנסודה, תובעת בית הדין הפלילי הבין-לאומי בהאג, הצעירה באוקטובר 2018 כי היא "עוקבת בדאגה" עוקבת בדאגה אחרי הפינוי המתוכנן, שיהווה לדבריה פשע מלחמה, ואף איימה כי לא תהסס להפעיל את סמכויותיה בבית הדין.⁴²

לבסוף, הרשות הפלשתינית עם האיחוד האירופי עושה שימוש ציני בחושבי חאן אל-אחים ומשתמשת בהם ככלי משחק. כאמור, היא הפכה עצמה לנציגת התושבים בפני בית המשפט ומונעת מהם להיענות להצעות המדינה, בין למגוריים חלופיים ובין לפינוי מכבד. הכל יכול ליזור תמןנות ת烏וללה אנטישראליות קשה של פינוי בכוח של חאן אל-אחים.⁴³

2. הרודيون - בית ספר על אדמות מדינה

בשער C במצרים גוש עצוון שכון האתר ההיסטורי החשוב ההרודיאן, וסבירו שטעוי קלאות וכמה מבני מגורים של פלשתינים. מעבר להם, מצפון ומזרח להרודיאן, יש שטחי B החולשים בין היתר על העיירה הפלשתינית עתרה. באפריל 2017 הבחינה תנועת וגבים כי בלב שטחי הקלאות בשטח C שבין ההרודיאן לעיירה הפלשתינית עתרה החלו עבריני בנייה פלשתינית להקשר שטח לצורך הקמת מבנה.

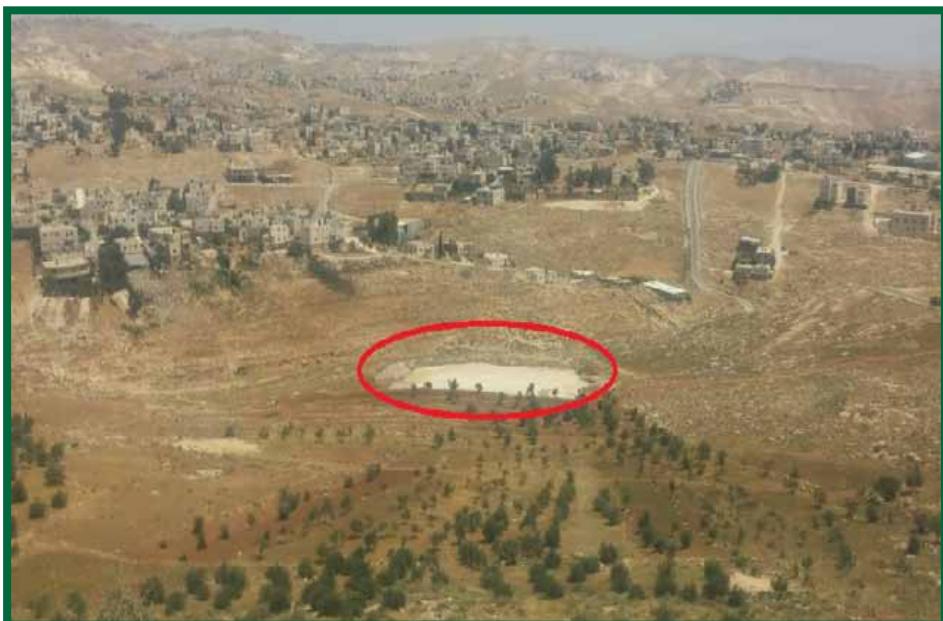
39 שרת החוץ של האיחוד האירופי קראה לישראל לחזור בה מהריסטה חאן אל-אחים – <https://bit.ly/3fqobFo>

40 דיווח של כאן חדשות: <https://bit.ly/3ijzWKit> ממשלה בריטי בגין מצהיר בערבית: ממשלה בריטניה פועלת לעצור את פינוי חאן אל אחים.

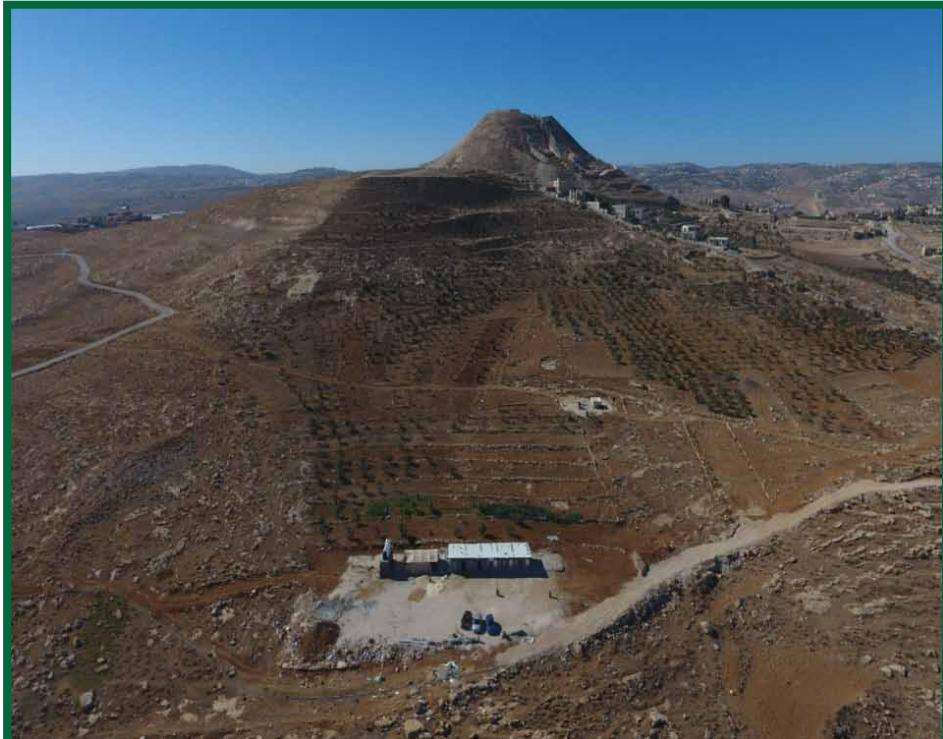
41 דיפולומט בריטי בגין מצהיר בערבית: ממשלה בריטניה פועלת לעצור את פינוי חאן אל אחים. – <https://bit.ly/3xiceaR>

42 יותם ברגר, "התובעת הראשית בהאג על פינוי חאן אל-אחים: לא אහסס להפעיל את סמכויותי", הארץ, 17 באוקטובר 2018: <https://bit.ly/3cd6xyz>

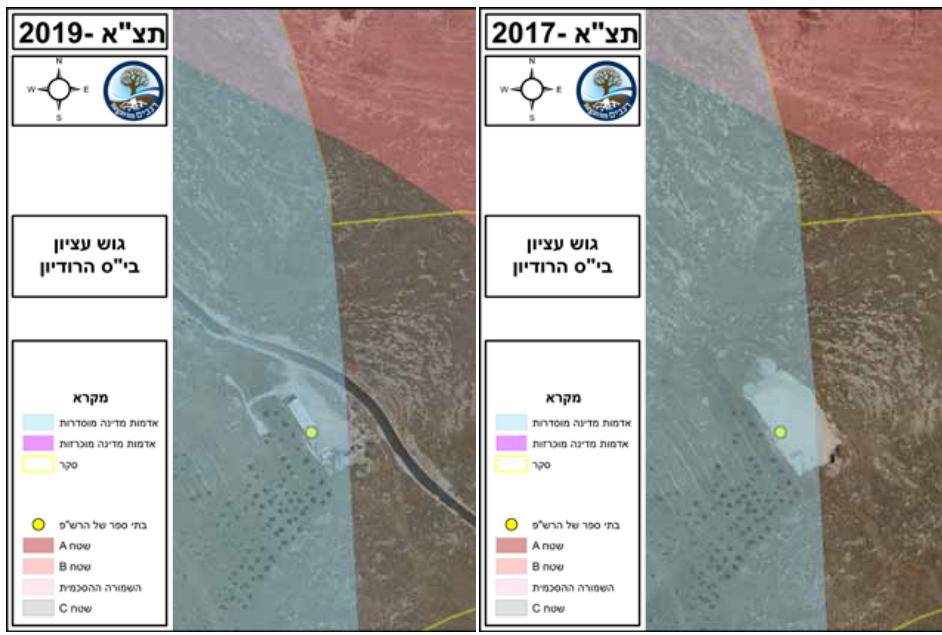
43 כריש חזוני, לעיל, הערת 25 כתבה באתר מידה, לעיל, הערת 25.

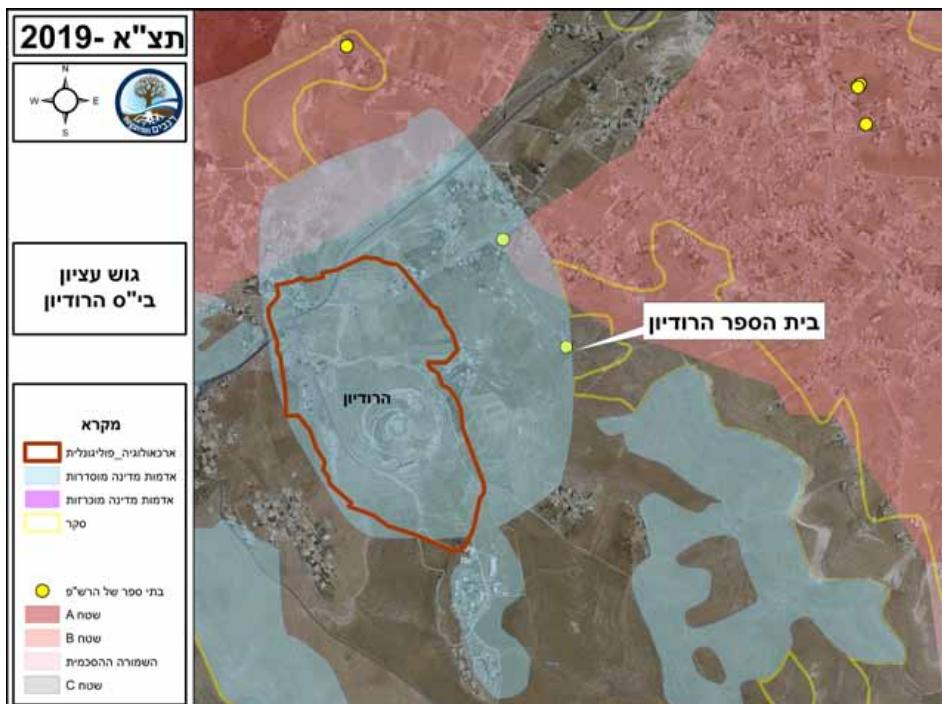
האזור שהוכשר בשטח C על רקע העיירה צעררה, שבשטח B. צילום: תנועת רגבים

בית הספר שליד ההרודיון, דצמבר 2017. צילום: תנועת רגבים

מקום בית הספר הבלתי חוקי

בית הספר וסביבתו, 2019

בית הספר וסביבתו, מאי 2020. בית הספר מקבע אוכלוסייה ומונע בנייה עוד בלתי חוקית בקרבתו, בשעה C. צילום: תנועת רגבים

ביוני 2017 כבר ניצב מבנה בלוקים בשעה זה, ובדצמבר כבר היה אג וניכר שהמלאה הושלמה. והנה ניצב לו בית ספר חדש.

מהתמונה שלעיל ומהתמונה שלහן עולה שאף שאין כל מניעה לבנות את בית הספר בשעה B, ליד ריכוז אוכלוסייה, הוקם בית הספר, בהתאם לתוכנית פיאד, בלב שטח חקלאי ריק ורחוק מבני מאגרים בשעה C. המטרה ברורה: כיבוש בפועל של שטחי C, משיכת אוכלוסייה וקיבועה סביב בית הספר, ולבסוף ייצור רצף טריטוריאלי בין שטחי B וקטיעת רצף ההתיישבות היהודית.

לא מדובר בדיורים בעלה. השוואת צלום אוויר של אזור בית הספר משנת 2018 עם צלומי אוויר של אזור בית הספר מהשנתיים 2020 ו-2021 מעלה כי בתקופה זו נסלל כביש לבית הספר, ובקربתו, בלב שטחי החקלאות, נבנו מבנים, בהם בתים פרטיים.

פניות תנועת רגבים למנהל האזרחי בבקשת כי יאכפו את הדין על בית הספר הלא חוקי לא נuhn או נuhn בלוקונות, ולא נותר לה ברירה אלא לעתור לבג"ץ לצורך אכיפת

החוק נגad בית ספר זה.⁴⁴ רק לאחר הגשת העתירה חשף המנהל האזרחי כי כבר הוציא צו הרישה נגד המבנה. בהתאם לכללי השיטה נקבע אף עבריני הבנייה הליליים משפטים נמרצים ועתרו לבג"ץ נגד הרישת המבנה. על פי פסק הדין בעתירה, הגיעו העותרים ורשותות האכיפה (היחידה המרכזית לפיקוח באיו"ש) להסכמה שלפיה בתחום 14 ימים יוכל העותר להגיש בקשה להיתר והצעת תוכנית לשלכת התקנון, ואם יעשה כן במועד, לא יאכפו רשותות האכיפה את צו הרישה עד להמצאת החלטה סופית בבקשתה ובמצעה. הכלול בתנאי שלא תבוצע בנייה נוספת ולא יהיה שינוי במתכונת השימוש במבנה.⁴⁵ עבריני הבנייה הגיעו בקשה להיתר, אך זו נדחתה בהחלטה של ועדת המשנה. על החלטת ועדת המשנה הגיעו עבריני הבנייה עתירה מנהלית לבית המשפט המחויזי בירושלים,⁴⁶ וזה הוציא צו אראי המונע את אכיפת הצו.

בפברואר 2021 נמקרה העתירה המנהלית ובוטל הצו האראי,⁴⁷

אלא שgam לאחר הסרת המשוכות המשפטיות המנהל האזרחי איןו ממהר לאכוף את החוק, ובית הספר ממשיך לפעול כסדרו. פרשה זו ממחישה היטב כיצד הרשות הפלשינית מנצלת לרעה את ההליך המשפטי עד שלבסוף גורמי האכיפה מתיאשים.

3. בית הספר בכפר כיסאן

כפר כיסאן הוא מקבץ של מבנים בלתי חוקיים מצפון ליישוב מעלה עמוס שבמזרחה גוש עציון. חלק מהמבנהים יושבים בשטח B וחלקם בשטח C.⁴⁸ בראשית אוגוסט 2020 החלו הפלשיניות בהקמת בית ספר חדש, בלתי חוקי, בפתחיו הצפוניים של הכפר, עלADMOT ציבוריות השיכוכת למדינת ישראל וסמן מאוד לתוואי דרך עתידית (כביש 80, אשר אושר בתוכנית יו"ש 3/912). אגב פגיעה לצורך לשמור את סביבת צורי התנועה הראשיים נקיים מבניה בכלל ומבנייה בלתי חוקית בפרט, אשר עשויה להפריע למימוש התוכנית. הכלול במרקח של 2 קילומטר בלבד מבית ספר קיים.

העובדות בוצעו במהירות שיא. סימון השטח, טפסנות, יציקות בטון ושלד בוצעו בתוך ימים אחדים בלבד. המימון הגיע מגורמי חז"צ - ככל הנראה מהאיחוד

44. בג"ץ 18/2692 רגבים נ' שר הבטחון, ראש המינהל האזרחי ואח': <https://bit.ly/3JGg1>

45. בג"ץ 17/2021 צאלח נ' היחידה המרכזית לפיקוח באיו"ש. פסק דין מיום 28 באוקטובר 2018: <https://bit.ly/3cd654j>

46. עת"מ 36234-12-20.

47. אילת כהנא, "המנהל האזרחי מעכ卜 הרישת בית ספר לא חוקי", מ庫ור ראשון, 1 ביולי 2021: <https://bit.ly/3iqdB3j>

48. אם היה בקשר בעבר כוונה של המדינה להלבין את המבנים הבלתי חוקיים או את חלוקם, הרי שבדין בעתירה שהגישה תנועת רגבים בעניין בית ספר זה הודיעה המדינה כי חזרה בה מכוננתה.

הליך בנית בית הספר בכפר כיסאן, אוגוסט 2020. צילום: תנועת רגבים

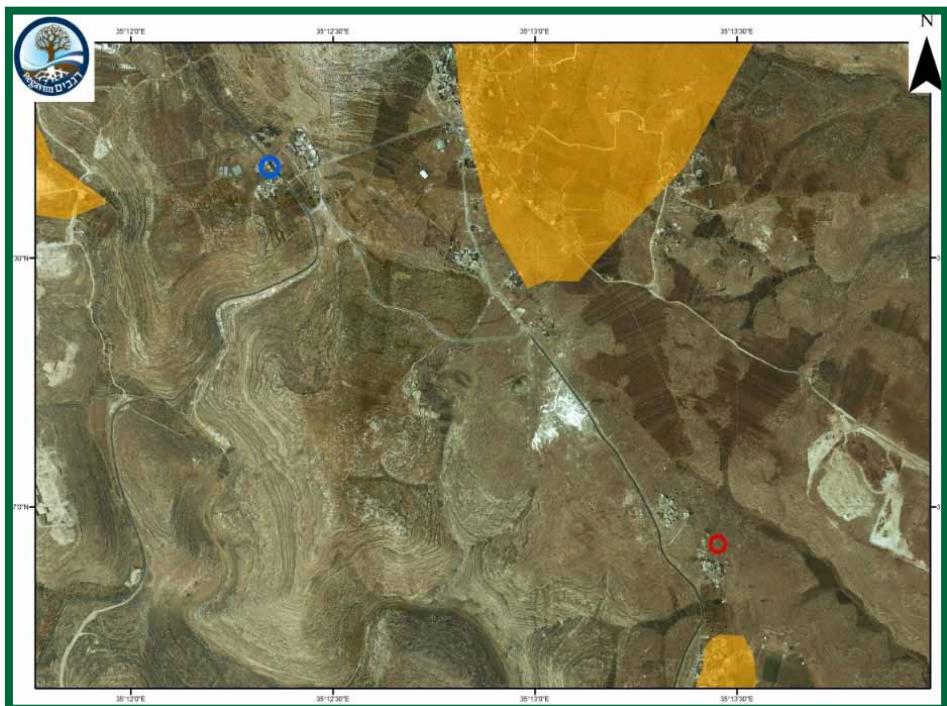
6.1.2021

16.3.2021

צילום: תנועת רגבים

חצולם אויר של אזור כפר כיסאן. בעיגול האדום: בית הספר החדש. במרחק 2 ק"מ ממנו, בעיגול הכהול: בית הספר הקיים (השתח המסומן בכתום הוא שטח 8). עיבוד: תנועת רגבים

האזרחי. העבודות בוצעו באין מפריע ולא התערבות מצד גורמי פיקוח ואכיפה ישראליים, אף שתנועת רגבים ואגופים נוספים עדכנו אותם בזמן אמת בדבר הבניה הבלתי חוקית ודרכו כי יופעלו להפסקתה המיידית.

חרף העתירה שהגיעה תנועת רגבים לבית המשפט⁴⁹ נמשכה הבניה ועודה נמשכת באין אוכף. במקביל להליכום המשפטיים הצהיר השר מיכאל ביטון מעלה בימת הכנסת במהלך נובמבר 2020 כי יש כוונה של הדרga המדינית להלבין את בית הספר הבלתי חוקי בכפר כיסאן.⁵⁰ עם זאת בינוואר 2021, במהלך דיון בעתרת רגבים, הצהירה המדינה כי התוכנית האמורה להלמת הבניה הפלשתינית ירדדה מסדר היום, והוא הוצאה צווי הפסיקת העבודה וצווי הריסה, אך אינה מתחייבת אם ומתי גם תאכוף אותם. ב厶בחן התוצאה, בראותם את התנהלותם הפסיבית והמזאגת של גורמי האכיפה ממשיכים עבריני הבניה להתקדם בעבודות באין מפריע, ובית ספר חדש של שלוש קומות ניצב רגע לפני אכלוס.

בית ספר זה הוא דוגמה מובהקת לאופן שבו הרשות הפלשתינית משתמשת בבנייה

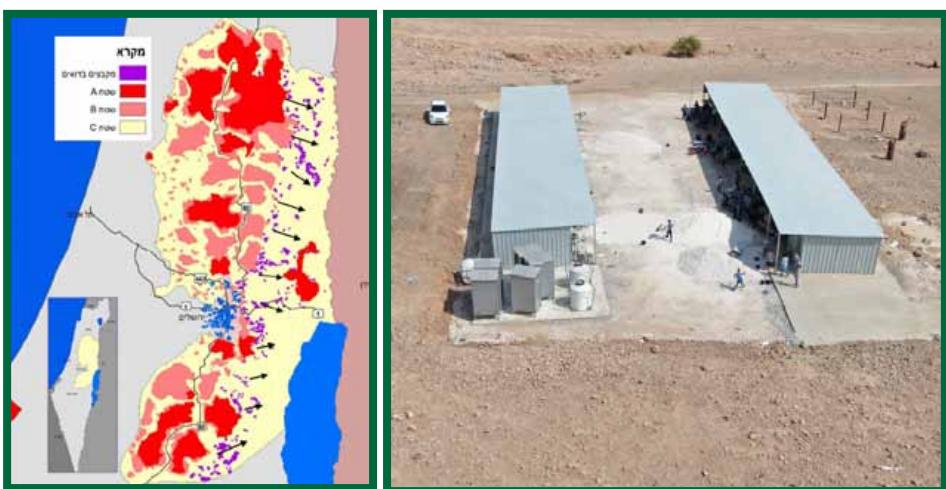
49 עת"מ (מיןחיי י-ם) 20-08-26767 רגבים נ' בני אין ואח. <https://bit.ly/3Q9WF>

50 <https://bit.ly/3xkRSOK>

בתי ספר לצורך העמקת אחיזתה בשטחי C ארידא: ראשית, מדובר בבנייה שאין בה צורך אמייתי, שכן כבר יש בית ספר בקרבת מקום. שניית, מבחינה אוגרפית נבנה בית הספר במקום ספציפי שנועד להיות "אשר" בין שטח B שמדרומים לאתר הבנייה לבין שטח B שמצפון לו, אגב יצירת חיצ' בשטח C למרחוב וכדי ליצור "צבעת חנק" סביבה היישוב מעלה עמוס, השוכן מדרום לבנייה הבלתי חוקית. שלישיית, לא הייתה כל מניעה למקם את בית הספר בשטח B מצפון לשטח הבנייה, שיש בו מרחב פתוח לא מנוצל.

4. בית ספר למרחוב עוג'ה, בקעת הירדן

חלק מהתוכנית לתפיסת אזורים אסטרטגיים, הרשות הפלשתינית, בתחום אקטיבית של האיחוד האירופי ומדינות זרות נוספת, מעודדת את התישבותם הבלתי חוקית של בדוים באזורי בקעת הירדן, מדבר יהודה, ספר המדבר, באזור ים המלח ואף דרומה ממנו, בואכה בקעת ערד. המטרה היא השתלטות על מרחב הבקעה והמדבר הגובלים במדינת ירדן ויצירת רצף התישבותי פלשתיני לעבר ירדן, כעולה בברור מפה רשות מחוז הבדוים בשטח C. בכך מנסה הרשות הפלשתינית למנוע מהמדינה הפלשתינית להיות מוקפת מארבעה ציוונים במדינת ישראל ולהגדיל את סיכויי הנסיגה הישראלית מבקעת הירדן.⁵¹

בית הספר בעוג'ה שבבקעת הירדן, ספטמבר 2020. צילום: רשות מאחזים בדוים בשטח C. עיבוד תנועה: תנועה רגבים

51. הקולוניה الأخيرة, לעיל הערה 8.

אזור בית הספר בשנת 2019 לעומת 2020. רואים בבירור שבית הספר מוביל לבניית מבנים נוספים בקרבתו

שיא חדש של קביעה עובדות בשטח הוא הקמת בית הספר בפזורה הבלתי חוקית הסמכה לכפר עוגה שבבקעת הירדן בסביבות ספטמבר 2020, בן לילה ובאמצעות עשרה פועלים. כאשר גילתה תנועת רגבים את המבנה הבלתי חוקי הוא כבר היה מאוכלס ופעיל, ועליו שלט מאיר עיניים כי הוא שייך ל"משרד החינוך של מדינת פלשתין".

גם במקרה זה מקום המבנה אינו אקראי. הוא הוקם בשטח C, בסמוך לאדמות מדינה, בין המבנים הבלתי חוקיים של הпозירות הבודזיות שם, בניסיון ברור לקבע אותו במקומן וליצור בinyaן רצף התיישבותי בשליטת הרשות הפלסטינית.

5. בית הספר במחצבת כוכב השחר - פזורה אל-מע'יר

לקראת ספטמבר 2020 קיבלה תנועת רגבים דיווח על הכשרת שטח מצפון למחצבות כוכב השחר ומזרחה לכפר אל-מע'יר לצורך הקמת בית ספר חדש. בית ספר זה הוא דוגמה קלאסית לאופן שבו הרשות הפלסטינית משתמשת בbatis ספר למטרות השתלטות על שטחי C בהיצמדות לכל מאפייני הפעולה שהזכרנו לעיל.

ראשית, השטח שנבחר בעבר בית הספר מרוחק כשני קילומטר בלבד מבית הספר קיים בכפר אל-מע'יר. מנגד, הוא מרוחק מכל יישוב קבע عربي אך אינו מרוחק מבנים של בדווים בסביבה.⁵² ברור אפוא כי מטרתה הראשונית והיחידה

⁵² ראו סרטונים שפורסמו בפוסטים של תנועת רגבים ביום 23 בדצמבר 2020: <https://fb-watch/4od2x0XV27/> .<https://bit.ly/3r0veq5>

של בניית בית ספר זה היא לקבע את האוכלוסייה הנודית שם, ומילא את אחיזת הרשות הפלשתינית בשטח C, בהתאם לתוכנית פיאד.

שנית, גם כאן בוצעו העבודות במימון ארגונים בין-לאומיים⁵³ במבצע בזק ובמהירות שיא. הן התחלו באישון לילה ממש. בתחילת נזקתה הרצפה ונבנו הקירות. בשלב זה דיווחה תנועת רגבים למנהל האזרחי על הבנייה הבלתי חוקית.

שבוע לאחר מכן כבר נעשתה חלוקת פנים, ולאחר מכן נבנה גג ארעי.

שלישית, במקרה זה, בניסיון למנוע צעדי אכיפה מצד רשות החוק הישראליות, עוד לפני בניית הגג, הרכבת חלונות ודלתות, לפני המים והשירותים, מירה הרשות הפלשתינית לאבטח את המבנה בשולחנות ובכיסאות ולהביא כמה תלמידים כדי להשיג נקודות בקרב על התודעה בתקורת הבין-לאומיות אגב יצירת מצג שווה כי המבנה מאוכלס בתלמידים המשוערים לחינוך קרוב וראוי.

אבל לשקר און רגילים, וראש המקבץ הלא וחוי הודה כי בשלב זה בבית הספר אין מורים ואין הנהלה⁵⁴, ומילא אין באמת לימודים.

רביעית, גם כאן נקטו עבריני הבניה אמצעים משפטיים בנצלם לרעה את הכלים המשפטיים המוענקים להם בחוק. לאחר שהוציא המנהל האזרחי צו מנעה להפסקת העבודות ולהריסת המבנה הם עתרו מיד לבית המשפט בדרישה למנוע את הריסת המבנה. ואולם בה בעת הם התעלמו מ恣ים מנהליים ושיפוטיים להפסקת עבודות הבניה והמשיכו בבנייה בית הספר, ובכלל זה ייצקו גג חדש.

תנועת רגבים הציגה עבודות אלו לפני בית המשפט, והוא דחה את עתירת עבריני הבניה וביטל את הצו אראי שהוציא להפסקת עבודות הבניה, ובכך אפשר את הריסת המבנה. אלא שעבריני הבניה הגישו מיד ערעור לבית המשפט העליון עם בקשה למתן צו עיקוב לביצוע ההריסה.

יהיא אפשר לצפות שמערכת המשפט תעניש את מי שמפר את צויה. למרבה הצער, במקרה זה כמו במקרים דומים אחרים אפשרו בית המשפט העליון וורמי האכיפה לעבריני הבניה לעשותות מהם חוק. לא זו בלבד שלא הענישו את העברינים, אלא העניקו להם סוכריות. בית משפט העליון אפשר לעבריני הבניה לנצל לרעה את ההליך השיפוטי, עיכב את ביצוע ההריסה והתעלם מחלוקתו השני של הצו, המתנה את עיקוב ביצוע צו ההריסה בהימנעות מביצוע עבודות בניה נוספות בבית הספר. כך למעשה שוב זכו העברינים להשלים את בניית בית הספר, והרשות הפלשתינית - בחסות גורמי האכיפה בישראל - הצליחה לכבות נתח נסף בשטח C.

53 ראו פост של Salah Khawaja: <https://bit.ly/3C79zEB>.
54 ראו פост של Salah Khawaja, לעיל, הערתा 49.

6. א-זודין - בית ספר בשטח אש 917

זה עשרות שנים שטח אש 917 בדרום הר חברון הוא שטח אימוני של צה"ל. דרום הר חברון הוא אזור אסטרטגי בהיותו מרחב פתוח החוצץ בין הרי יהודה לאזור הנגב. עם עמק יזרעאל ומרחבי ניצנה, דרום הר חברון על היישובים היהודיים שבו מונע רצף התיישבות פלשתינית מצרים ועד לבנון. אם הפלשתינים מבינים זאת היטב, ואזור זה נכלל בתוכנית פיאד להשתלטות על שמי' C ולסיפוחם דה facto לידי הרשות הפלשתינית.

בפועל, הרשות הפלשתינית בסיו"ע נרחבת של האיחוד האירופי ומדיניות זרות משקיעה משאים רבים בשל תוכניות השתלטות על דרום הר חברון. בשנים האחרונות אנו עדים לתופעה הולכת ומתרחבת של בניה בלתי חוקית בשטח זה, עד כדי הנחתן המבהיל של ארבעה מתחמי ענק ה כוללים כאלפיים (!) מבנים בלתי חוקיים⁵⁵. המתפרסים על שטח של כ-000,10 דונם ומחברים בין גושים פלשתיניים, ובכללם בנייני מגורים (בחלקים בנייני ענק!), מבני קהילה, רפואיים, בתים פרטיים וمسגדים.

עוד הקימה הרשות הפלשתינית באזורי זה תשתיות شامل מים וככיביסים בהיקף מצטרב של מאות קילומטרים, פיתחה חקלאות והשקיעה בתוכניות להכשרה חקלאית של אלפי דונמים באדמות מדינה ישראלית ובלתי אש. הכל אגב הפרה בועה של החוק הישראלי התקף באזור, של הסכמי אוסלו ואף של החוק הבין-לאומי⁵⁶.

לא זו בלבד שמדובר בעילות בניה בלתי חוקית בהיקף כה רחב, אלא שבפועל הן דוחקות את צה"ל מאזור אימוניים זה, וצה"ל מ策ם את פעילותו בשטח האש בלי שמדינת ישראל הנידה עפוף.

בינואר 2021 הבחינה תנועת רגבים כי באזור חדש בשטח האש, מחוץ לארבעת המתחמים הבלתי חוקיים המקוריים בשטח האש, כשלושה קילומטר מזרח לישוב מעון, על אדמות סקר, נבנה מבנה בלתי חוקי לבית ספר. המבנה נמצא בשלבי סיום של בנייתה והיה עתיד להתאכלה בתוך זמן קצר. כעולה מן התמונות, המבנה מרוחק כקילומטר וחצי בלבד מבית ספר קיים. הוא ממוקם כ-500 מטר ממערב למוקבץ מבנים בדוויים כדי לקבע אותם ולמשוך אליו אוכלוסייה נוספת רצף טרויטוריאלי פלשתיני.

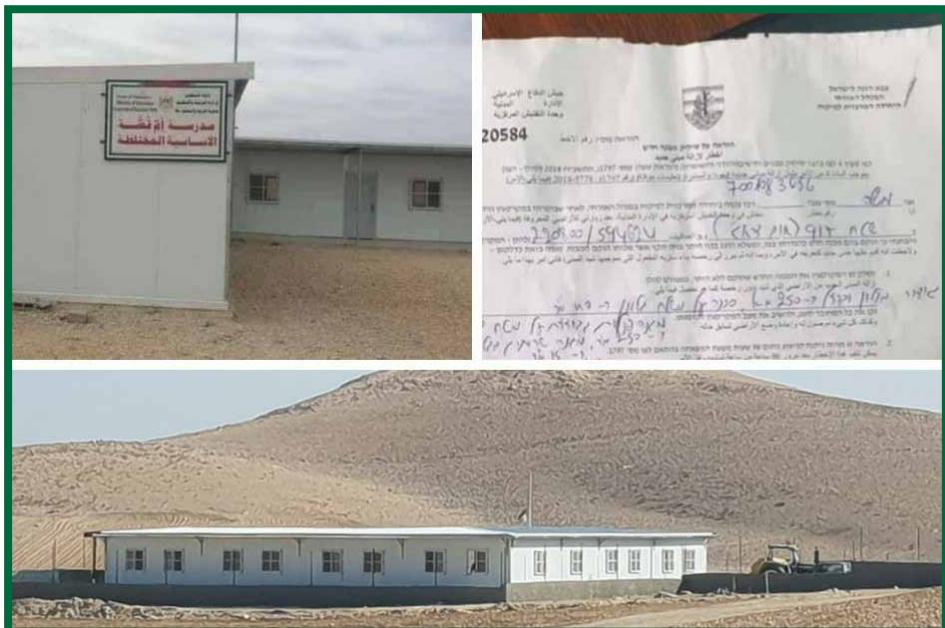
בית ספר זה מתחדר במימון ותמיכת האיחוד האירופי, מדיניות זרות וארגוני

55 לפירות ראו סרטון: <https://bit.ly/3A6d2RU>

56 להרבה, לפירות ולמשמעות אסטרטגיות ראו דוח רגבים, "העיר הצומחת במדבר", يول 2016. <https://bit.ly/3xkkfwa>

בית הספר א-זודין בשטח אש 917, ינואר 2021. צילום: תנועת רגבים

בין-לאומיים, כעולה משלטים מאיריים
עיניים המודבקים על המבנה ועל
השער שלו.

בעקבות פניות תנועת רגבים למנהל
האזורתי הוצא צו הריסה לבנייה,
אולם המבנה עומד על תילו ולא
נהרס.

7. קדר - ואדי אבו הינדי - בית ספר על אדמות מדינה בשטח אש

שטח אש 912 נמצא במדבר יהודה, מזרחה למעלה אדומים, ומשמש לאימוני צה"ל. מזרחו ליישוב קדר, בתחום שטח האש ועל אדמות מדינה, הוקם בסוף שנת 2016 בית ספר אשר אמור לשמש את תושביו הבודדים של מאחז בלתי חוקי במקום. כמו המאחז כולו, גם בית הספר הוקם ללא היתר ובניגוד לדין.

בית הספר נבנה מבולוקים, ומהשילוט שנתלה בקרבתו נראה כי את בניתו מימן האיחוד האירופי. גם כאן נועד בית הספר לקבע את אוכלוסיית הבודדים אשר החלה להתיישב באזורי שלא כדין, אגב השתלטות דה פקטו על פישה נוספת. רק של שטח C אלא של אדמות מדינה בשטח אש.

בשלב זה של תחילת בניית בית הספר פנתה תנועת רגבים למנהל האזרחי ולאגוריumi האכיפה בתקופה שיפורעו לאכוף את החוק, לכל הפהות כל עוד שלא הושלמה בניית המבנה. אלא שגורמי האכיפה לא פעלו באופן ממש, והבנייה במקומות הושלמה. כעולה מ咤צולם אויר של רגבים מאמצע שנת 2021, עם השנים התאכלס בית הספר ואף גדל והתרחב עוד, כਮובן ללא היתר ובניגוד לדין, ואיש היישר והטוב בעיניו יעשה על אדמות מדינה ובשטחים אש.

בית הספר בשטח אש 912 בעת הקמתו, דצמבר 2016

תצלום אויר של בית הספר בשטח אש 912. עיבוד: תנועת רגבים

בית הספר בשטח אש 912, 2021. צילום: תנועת רגבים

8. ח'רבת זנוטא - בית ספר בלב אחר ארכאולוגי

ח'רבת זנוטא הוא אתר ארכיאולוגי השוכן לצד צומת שמעה, בדרומ הר חברון, בסמוך מאד למבנה המועצה האזורית הר חברון. המקום הוכרז אתר ארכיאולוגי בידי המנדט הבריטי, ונמצא בו ממצאים מהתקופה ההלניסטית, הרומית והביזנטית, מימי הביניים ומהתקופה העותמאנית. בסביבות שנת 1999 החלו הפלשתינים פולשים לשטח האתר. אז תועדו במקום שלושה אוהלים ומחוונים. בשנים שלאחר מכן החלה במקום בנייה נרחבת של מבנים בלתי חוקיים, ללא היתר ובבנייה לדין, אגב הרס של עתיקות ואף שימוש משנה באבני שנשדדו מאוחר העתיקות!

בספטמבר 2017 ניתן פסק דין בג"ץ 9715/07, שהגישו עברייני הבניה בינויון למנוע אכיפת צווי הרישה שהוציא המנהל האזרחי למבנים הבלתי חוקיים בח'רבת זנוטא. בפסק הדין התחייבה המדינה להימנע מכיפת צווי הרישה עד להכרעה באפשרות להסדיר את חוקיות המקבץ, והכול בתנאי שלא תהיה בנייה נוספת בתחום המאחז הבלתי חוקי בח'רבת זנוטא.

והנה באישון לילה במרץ 2018 הוצב לפטע בח'רבת זנוטא מבנה יビル גдол בעבור בית ספר, ללא היתר ובינויוד לsicום שנקבע בג"ץ. באפריל 2018 הרס המנהל האזרחי את המבנה. אף שידעו שבנית בית הספר מבטלת את התחייבות המדינה להימנע מכיפת החוק כנגד המבנים הבלתי חוקיים בח'רבת זנוטא, הוקם בית הספר בשנית, הפעם מבולוקים ובטון.

אם בך לא די, בהתרסה ברורה נחנק המבנה המשודרג והבלתי חוקי באירוע רב משתפים, לרבות בכיריו הרשות הפלשתינית, מתוך ההבנה כי הסיכוי לאכיפה מצד רשות החוק בישראל קלושות עד אפסיות. אין דין, ובעיקר אין דין!

המנהל האזרחי מצידו נמנע מלהוציא צווי הרישה לבית הספר בעונת הקלושה בדבר סדר עדיפויות, גם שמדובר בבנייה בלב אתר ארכיאולוגי האגורמת נזק בלתי הפיך ואף שבניתו בניגוד לsicום שהושג בג"ץ פוטרת את רשות האכיפה מהתחייבותן שלא להרים את המבנים הבלתי חוקיים בח'רבת זנוטא.

נמצא שחרף שלוש עתירות שונות שהגישה רגבים בעניין בית ספר זה, הוא נותר עומד על תילו, נסללה אליו דרך, בלתי חוקות אף היא, וגם בשנת 2021 בית הספר פועל באופן שיקשא את אכיפת החוק בעניינו.

בית הספר שהוקם מבולוקים בח'רבת זנוטא, שנת 2018. צילום: תנוועת רגבאים

חנוכת בית הספר הבלתי חוקי בח'רבת זנוטא. צולמים: דף הפיסבוק של משרד החינוך ברשות הפלשינית

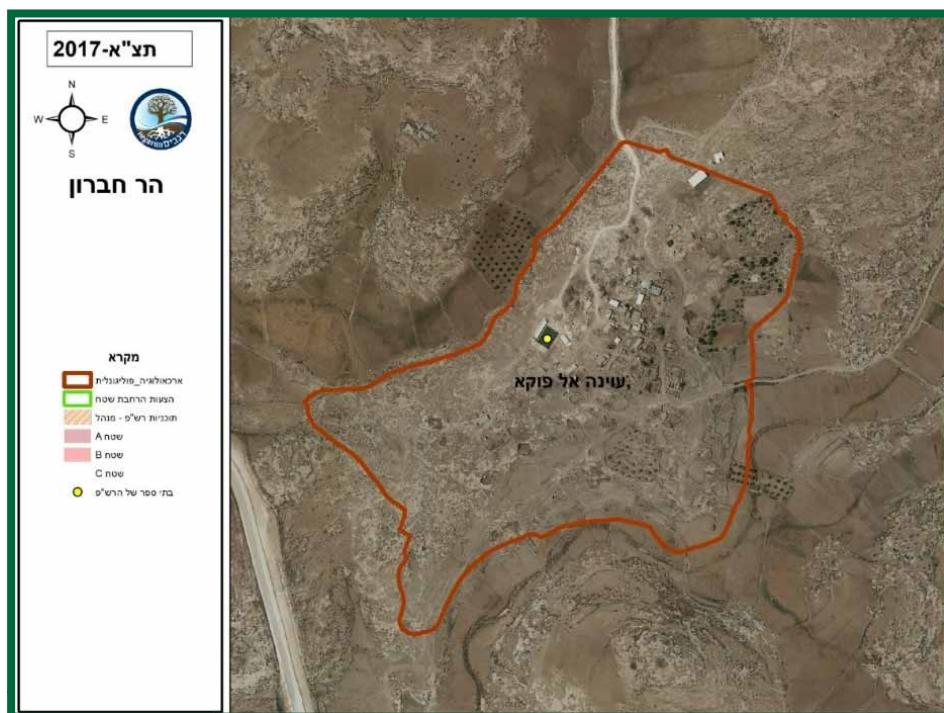
ח'רבת זנוטא, 2021. צילום: תנוועת רגבאים

9. עוינה אל-פוקא - בית ספר בלב אתר ארכיאולוגי

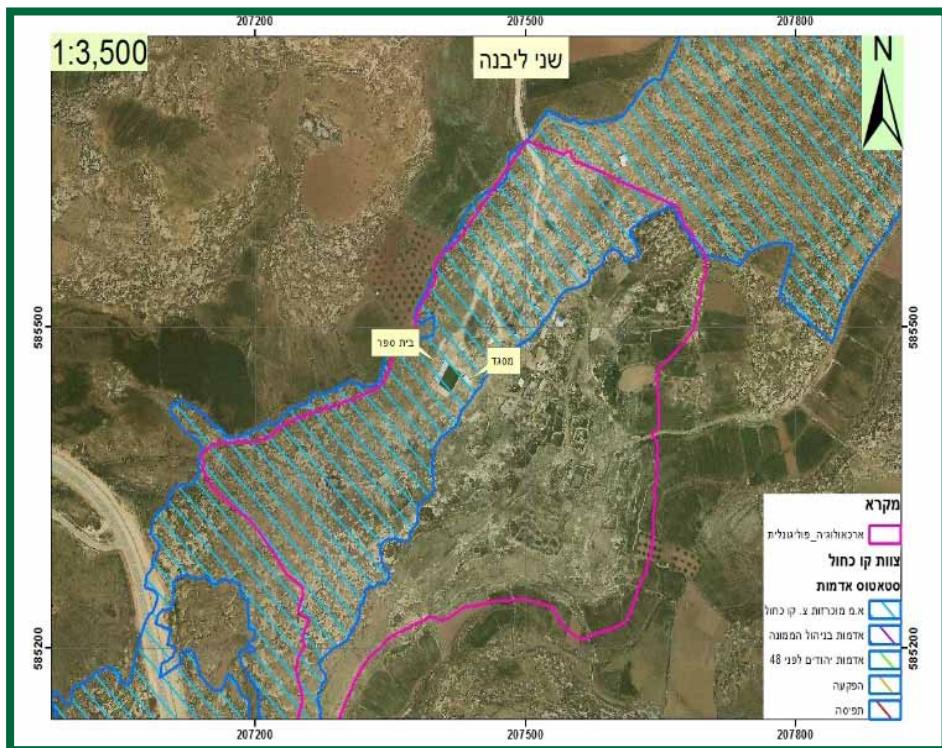
עוינה אל-פוקא היא אתר ארכיאולוגי מצפון-מזרח לישוב שני (לבנה) שבدرום הר חברון, בשטח C, אשר בשליטה אזרחית ביטחונית מלאה של ישראל. חלקו נמצא בתחום הנקו הכהול של היישוב שני (לבנה).

כאמור, הרשות הפלשתינית מבינה היטב את חשיבותו האסטרטגית של אזור דרום הר חברון, ולכן מקפידה להקים - ללא היתר ובבנייה לדין - עוד ועוד מתחזקם, מבני מגוריים, מבני ציבור ותשתיות באזורי כדי לכבותו דה פקטו ליזור רצף התישבות פלשתיני ולקטוע את רצף ההתיישבות הישראלית.⁵⁷

במהלך השנים החלו פלשתינים בהקמת מבנים בלתי חוקיים - מתוך כל המרחב הריק שמסביב - דוגמא באתר הארכיאולוגי האמור. עם הזמן הוקם במקום מהוז של כשלושים מבנים אגב זריית הרס בלתי הפיך באתר הארכיאולוגי. פניות רגבים משנת 2014 לגורמי האכיפה לנקיות הליכי פיקוח ואכיפה נגד המאחז הושבו ריקם. המסר היה ברור: אפשר להוסיף ולהקים עוד מבנים.

המבנה בפוליגון הארכיאולוגי. בית הספר מסומן בנקודת צהובה

בوروוד - הפליגון הארכיאולוגי. בכחול - הקו הכחול של שני (לבנה)

בשנת 2016, בנאמנות לתוכנית פיאד, הוקמו במאחז בית ספר ומסגד, כולם בתחום הפליגון הארכיאולוגי, על אדמות מדינה שבשתת הקו הכחול של היישוב שני (לבנה).

ערבייני הבניה חלו להשתמש בכל כלי משפטים העומד לרשותם. הם הגיעו בקשה לקבלת היתר, אך זו נדחתה. רק אז, באוקטובר 2016, הוציאו רשות האכיפה צו הרישה למבנה בית הספר. זה אומנם היה צו הרישה סופי, אך נראה כי בשום שלב לא הייתה כוונה לישמו. ערבייני הבניה מצידם המשיכו בפעולות המשפטים. הם הגיעו עיר על דחיתת הבקשת היתר, והעיר נדחה. או אז הגיעו בקשה לקבלת פטור מהיתר, אך גם זו נדחתה. אף שברור לחלוtin, וביתר שאת לאחר דחיתת הבקשת היתר, כי אין סיכוי להכשיר את מבנה בית הספר, היושב באתר ארכיאולוגי ובעת היישוב שני (לבנה), לא טרחו גורמי האכיפה להוציא לפועל את צו הרישה.

באוגוסט 2017, לאחר שדחו רשות התקנון את כל הבקשות המופרכות מצד ערבייני הבניה, הגיעו הערביינים עתירה לבג"ץ בדרישה למנוע את הריסת

המבנה.⁵⁸ בג"ץ נתן צו אראי המונע את ההריסה. לבסוף, בספטמבר 2018 נמחקה העתירה בהסכם, ונכנס לשנת 2021 בית הספר הבלתי חוקי עומד על תילו. גם כאן התנהלות אוגרמי האכיפה, וליתר דיוק חוסר התנהלותם, משחקת בדיקות לידי תוכניות פיאד. ליד בית הספר הוקמו מבנים נוספים, חלקם בתחום העתיקות ממש, אגב זיהuat הרס בלתי היפוי.

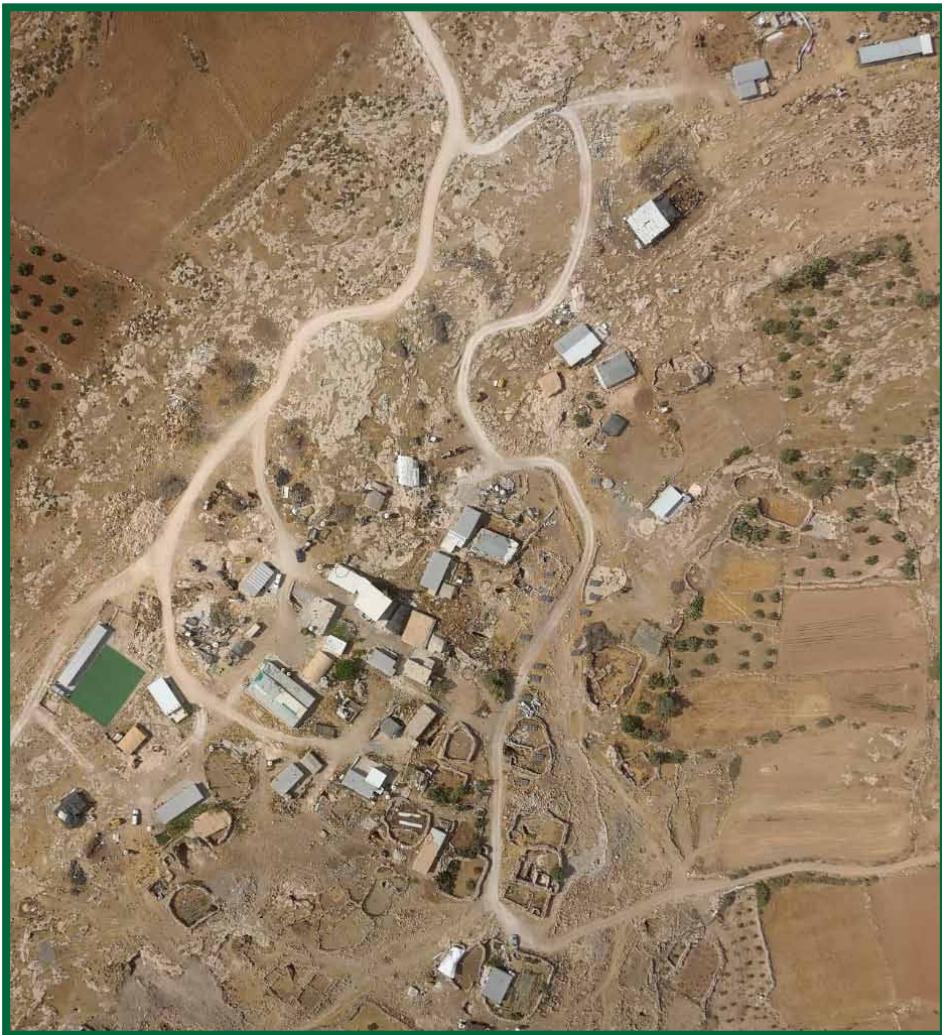

מבנה בית הספר בסמוך להקמתו, ומולו, ליד הדשא, המסגד. צילום: תנועת רגבים

שנת 2021. מימין – מבנה בית הספר. משמאל – המסגד. ביןתיים הוחלף בו הגג. לידו – מבנה חדש. צילום: תנועת רגבים

58 בג"ץ 6649/17 בשיר محمد חואמدة נ' המפקד הצבאי באזורי האגדה המערבית ואח'.

עוד מבנים נוספו, חלקם בתחום העתיקות ממש. צילום: תנוועת רגבים

10. נבי סמואל - בית ספר בלב שמורות טבע

הגן הלאומי נבי סמואל יושב בצפון ירושלים. בקרבו, על גבעה המתנשאת לאורה 885 מטר מעל פני הים, שוכן פארק נבי סמואל, המשלב עתיקות, נופי מדרגות חקלאיות, מעיין הררי ובוסתנים. בלב הפארק, בתחום מבנה מהתקופה הצלבנית, נמצא קבר שמואל הנביא. נבי סמואל הוא אזור אסטרטגי השולט על הסביבה כולה ומשקיף על ירושלים. לפיכך בתקופות רבות היה נבי סמואל מוקד קרבות חשוב. למשל, במהלך הפלישה הרומית לארץ ישראל כבשו הבורים את נבי סמואל עוד

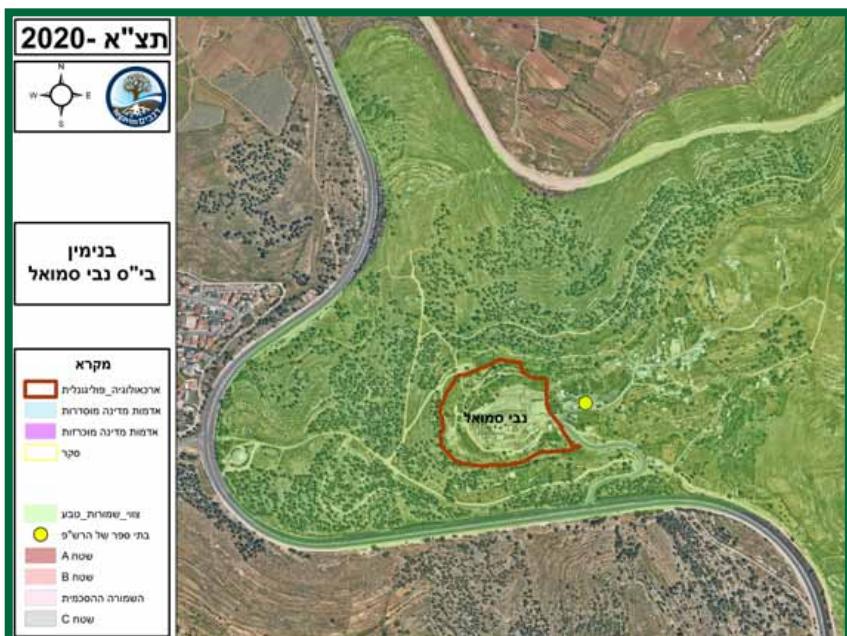
קודם שכבשו את ירושלים. במהלך העצמאות הקריבו לוחמים רבים את חייהם בניסיון (כשל) לכבות את נבי סמול⁵⁹.

בגן הלאומי, הנמצא בשטח C, בשליטת ישראל, יש מבני מגורים של ערבים, אשר חוקיותם מועלתה בספק. מתוך הבנת המשמעות האסטרטגית של האזור החליטה הרשות הפלשתינית להשיג אף היא דרישת ראל במקומם בדרך המוכרת של הקמת בית ספר.

וכך בסמן לקבר שמאלו הנביא הקימו הפלשתינים מבנה המשמש בית ספר, כਮובן ללא יותר ובניגוד לדין.

חרף פניות תנועות רגבים לאכיפה, ואף שמדובר בבנייה בלבד שמורת עבע ובאזור בעל חשיבות אסטרטגיית, התעלמו רשות האכיפה מהבנייה הבלתי חוקית. שוב עבר המסר הברור לעברינו הבניאיה: הודות למידניות האי-אכיפה, באפשרותם לבנות אותן נפשם, כאילו אין חוק ואין סדר בישראל.

מעקב של תנועת רגבים מעלה כי נכון לשנת 2021 בית הספר קיים, פעיל ואף התרחב. כך הרשות הפלשתינית מטיילה עוגן באזורי אסטרטגי נוספים, הכול בלי שרשויות האכיפה הישראלית ינקפו אצבע.

תצלום אוויר של נבי סמול. מיקום בית הספר מסומן בעיגול צהוב

בית הספר של הרשות הפלסטינית בנבי סמואל, 2017. צילום: תנועת רגבים

בית ספר נבי סמואל, 2021.
מיomin למבנה האבן התהוושו
כיתות חדשות. צילום: תנועת
רגבים

בית ספר נבי סמואל,
2021. ברקע מאחור: קבר
שמואל הנביה. צילום:
תנועת רגבים

11. רימוניים - בית ספר בלב שמורות טבע נחל מכוק

שמורת טבע נחל מכוק חולשת על 18,000 דונם בצפון מדבר יהודה, בין מעלה מכמש למבואות יריחו. השמורה מאופיינית בקניוני נחל מדבריים מרשים ובעמורות ייחודיות רבות. בנחל מקננים דורסי יום רבים וצומחים בו צמחים מוגנים חלקם נדירים, כגון אירוס שחום וצבעוני ההרים.

בהתה שמורה טבע מוכרצת⁶⁰ חלים על שמורה הטבע נחל מכוק כלליים וחוקים אשר נועד להגן על ערכי הטבע שבנה ולמנוע פגיעה בהם, אולם חurf כלליים אלו בשנים האחרונות תושבי הרשות הפלשטיינית בונים בתחום שמורה הטבע עוד ועוד מבנים, ללא היתר ובניגוד לדין, אגב הרישת דונמים רבים בשמורה ופגיעה בלתי הפיכה בחיי ובערך בצדקה של שמורה הטבע.

אף שמדובר בשמורה טבע, כאמור, אף שמדובר בשטח C, הנanon בשליטה הישראלית מלאה, רשות האכיפה עצמאית את עיניהן, והתעלמותן מן הבניה הבלתי חוקית מעודדת את עברייןויות הבניה ומעצימה אותה.

אם הרשות הפלשטיינית זיהתה את תחילת ההיאחזות הבלתי חוקית ואת כישלון אכיפת החוק הישראלי, וחיש מהר לנכנסה לפעולה. חurf קיומו של בית ספר לא רוחק, בסיווע בין-לאומי של האיחוד האירופי וקרןנות זרות נוספת הקימה הרשות הפלשטיינית בספטמבר 2017 מבנה חדש ובלתי חוקי המשמש בית ספר. בית הספר הוקם בקצה שמורה הטבע למרחק מה מבני המגורים כדי לקבעם בסביבה ולהביא לידי הקמת מבני מגורים נוספים סביבה, ובכך לכבות דה פקטו עוד שטח בשליטה הישראלית.

אף שיש בסביבה שטח ריק רב אשר אינו נכלל בתחום שמורה הטבע בחרה הרשות

תצלום אוורור משנת 2017

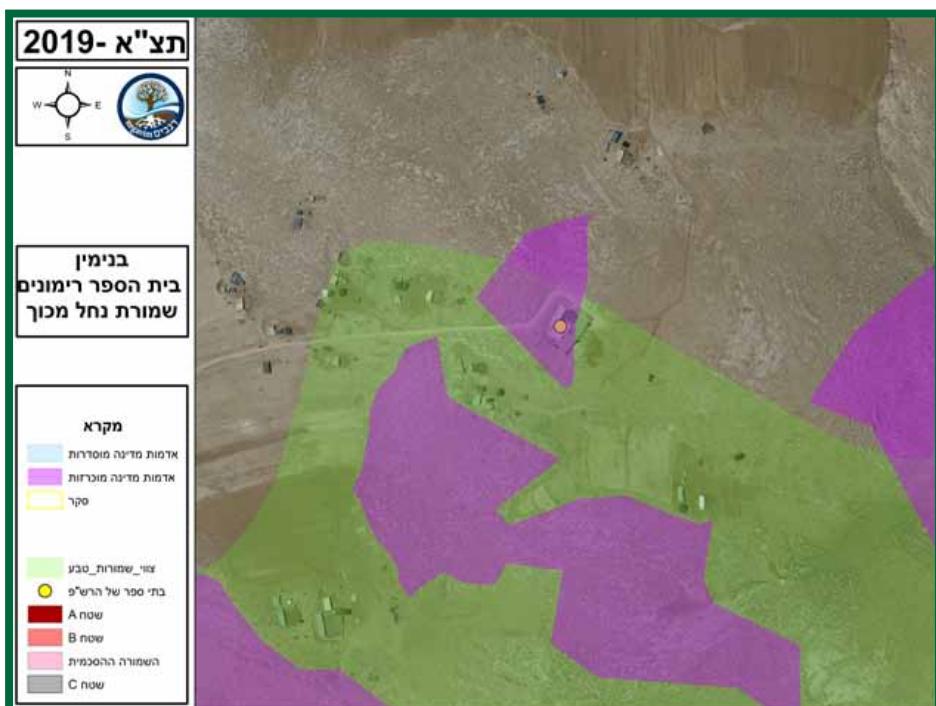
תצלום אוורור משנת 2019

60 בהתאם לסעיף 2 לצו בדבר הגנה על הטבע (ישראל והשומרון) (מ"ס 363), ח"ל-1969.

בית הספר בשמורת طبع נחל מכוון, 2017.
צילומים: תנוועת רגבים

שלט על גבי המבנה ובו נכתב כי המבנה
בבעלותה ובחזקתה של "מדינת פלשתין - משרד
החינוך וההשכלה האגובהה". צילום: תנוועת רגבים

שמורת הטבע מסומנת בירוק. בית הספר הוקם בתחום שטח השמורה.

הפלשתינית להקים את בית הספר בחומות שומרת הבעב, על אדמות מדינה מוכرزות, ולקבוע עובדות בשטח גם לרשות התקנון והסבירה.

ביוני 2019 פנתה רגבים למנהל האזרחי בדרישה כי יאכפו את החוק נגד מבנה בית הספר. תשובה המנהל הייתה כי "תפעל במידה הצורך ובהתאם לנוהלים ולסדרי עדיפיות". ואולם אף על פי שבית הספר הוקם בניגוד לדין, בתוך שומרת טבע ממש ואגב פגיעה בערכי

טבע מוגנים, לא נחרס בית הספר. להפנ, הוא אוכלס בתלמידים, ושנת הלימודים 2019-2020 יצאתה לדרך בבית הספר הבלתי חוקי בנחל מכוק. פניה נוספת נסافت של רגבים למנהל האזרחי הושבה ריקם, ולרגבים לא נותרה ברירה אלא לפנות לעוזרת בית המשפט בעתירה מנהלית.

רק לאחר הגשת העתירה הוואיל המנהל האזרחי לחשוף כי בהתאם לשיטה שתוארה לעיל ליוו עבריני הבניה את הבנייה בהליכי סrok משפטיים בניסיון למנוע את הרישתו. ימים אחדים לאחר הקמת בית הספר הם הגיעו למנהל האזרחי בקשה להקצאת האדמה שעליה הוקם בית הספר (בתוך שומרת טבע, כזכור) ופטור מהיתר. יום לאחר מכן הגיעו עתירה לבג"ץ להימנע מהרישת בית הספר.⁶¹ העתירה נמחקה בשל אי-מצוי הלילכים. בעבר ימים מספר דחה המנהל האזרחי את בקשה ההקצאה והפטור מהיתר בגין מזקרים את מכלול היעונים שבמסמך זה: המבנה הוקם על אדמות מדינה ללא היתר ובוחס ניקיון כפויים, מספר התלמידים המועט המתגורר ליד בית הספר אינו מצדיק תוכניתית את הקמתו ויש בית ספר פועל סמוך שבו יכולים הילדים ללמוד.

חיש מהר הגיעו עבריני הבניה עתירה נוספת לבג"ץ נגד החלטת המנהל האזרחי, ובית המשפט התבקש פעם נוספת ליתן צו האוסר את הרישת מבנה בית הספר.⁶² בית המשפט קבע כי עבריני הבניה יגיעו הצעת תוכנית מפורשת בתוך 21 יום ונתן צו האוסר את הרישת בית הספר עד חלוף שלושים يوم מהמצאת החלטה סופית בהצעת התוכנית. עבריני הבניה אכן הגיעו הצעת תוכניתית, והיא נידונה במהלך ינואר 2021, אולם טרם התקבלה החלטה.

במגרי המידע הרשמי של הרשות הפלסטינית מצוין במפורש כי זהו שטח שומרת טבע

61 בג"ץ 17/7680 כעבנה נ' שר הבטחון.

62 בג"ץ 125/18 כעבנה נ' שר הבטחון.

בה בעת הודיעו המנהל האזרחי לבג"ץ, במסגרת עתירה נוספת נספח שהגישו הפלשים,⁶³ כי החליט לבטל את "הצ' לסלוק בנייה חדשה" שהוציא נגד חלקים ממתחם בית הספר.

התוצאה היא שכעבור שנים אחרי הקמת מבנה בית הספר הבלתי חוקי בתוך שטח טבע, ולאחר הליכים משפטיים רבים בעניינו, גם בית ספר בלתי חוקי זה חי וקיים.

12. בתי ספר נוספים - דוגמאות מרכזיות

בתיהם הספר שפירטנו לעיל מצטרפים לבתי ספר נוספים שהוקמו ללא היתר ברוח יהודית ושומרון ואשר חרב פניות של רגבים לאורמי האכיפה, ולעתים גם למראות עתירות משפטיות שהוגשו בגין בניהם הבלתי חוקית, עדין עומדים על תילם:⁶⁴

1. בשנת 2010, בית ספר ענק סמוך לכפר בית סירא. נגד הבניה הוגשה עתירה, והוא נידונה בבג"ץ 8806/10.
2. בשנת 2014, בית ספר סמוך לכיכר אדם. נגד הבניה הוגשה עתירה, והוא נידונה בבג"ץ 1612/15.
3. בשנת 2015, בית ספר סמוך לסוסיא. נגד הבניה הוגשה עתירה, והוא נידונה בבג"ץ 6/16.

בית ספר סמוך לסוסיא

63 בג"ץ 7593/20 **عبد عابنة נגד ראש המנהל האזרחי.**

64 מתוך עתירת רגבים הנ"ל בעניין בית הספר בכפר CISAN עת"מ 20-08-26767 רגבים נ' בני גנץ ואחר.

4. שנת 2016, בית ספר סמוך לסמוע. נגד הבניה הוגשה עתירה, והיא נידונה בבג"ץ 1125/17

5. שנת 2017, בית ספר סמוך לצומת מעלה חבר

6. שנת 2021, בית ספר בשמורה חמאמ אל-מליח בשמורות הטבע נחל בזק שבבקעת הירדן, בשטח C. במימון האיחוד האירופי

בית ספר סמוך לסמוע

בית ספר סמוך לצומת מעלה חבר

בית ספר בשמורה חמאמ אל-מליח

1. סיכום

הקמת בתיה הספר על ידי הרשות הפלשתינית היא חלק מתוכנית רחבה להשתלטות פלשתינית חד-צדדית על שטחי C.

בתיה הספר לא הוקמו מתוך מניעים חינוכיים אגדיא אלא במטרה לייצור רצף תתיישבותי פלשתיני באזורי אסטרטגיים ביudeה וושומרון, ובכלל זה בבקעת הירדן, בספר המדבר, במדבר יהודה, בדורות הרים חברון ובשטחי אימונים של צה"ל. בהתאם למגמה, מיקום בתיה הספר נקבע על פי שיקולים גאואסטרטגיים, ובניהם מאופיינת בהקמה זריזה ואינטנסיבית לקראת פתיחת שנת הלימודים, לעיתים בפועלות לילית.

הקמת בתיה הספר היא חלק מפעילות פלשתינית נרחבת לשם תפישה בפועל של קרקעות בשליטה ישראלית, הכוללת הקמת עשרות אלף מבנים ופריסת תשתיות מים, צה"ל וכבישים לנקודות יישוב חדשות, לרבות רשות דרכים המקשרת ביןיהם, אגב ניתוק היישובים היהודיים זה מהז. לצד הקמת מבנים ותשתיות פועלות הרשות הפלשתינית באופן נרחב להשתלטות על קרקעות באמצעות כלאיים של נטיות מסיביות, עיבוד קרקע, השרותים חקלאיות ועוד. עוד פועלת הרשות הפלשתינית לרישום קרקעות ונוקעת אמצעים משפטיים נלוויים שמטרתם למנוע את אכיפת החוק נגד פעולותיה הבלתי חוקיות.

ミמן פעולות הכיבוש מגיע לעיתים מהאיחוד האירופי, ממדיניות זרות ומגורמים בין-לאומיים, אשר מעורבים באופן אקטיבי וממשי בסיווע לתוכנית פיאד, בדרך כלל בגיןו לעדמת מדינת ישראל ובערעור מעמדה אגב הפרה בוטה של חוקי התכנון והבנייה החלים שם, ומילא אגב הפרת החוק הבין-לאומי והסכם בין-לאומיים שהרשות הפלשתינית חתומה עליהם.

מדינת ישראל ומערכות האכיפה של צה"ל והמנהל האזרחי אין פועלן כנדרש נגד תוכנית פיאד⁶⁵ מכמה טעמים:

1. היעדר מדיניות בעלת ראייה כוללת ומטרה ברורה מצד הדרga המדיני. לקונה זו מאפשרת לאנשי השיטה לפעול לפי ראות עיניהם ותפיסת עולםם.
2. חוסר התאמה ארגונית, מחסור במשאבים והיעדר יכולת למצוא פתרון לאיום אסטרטגי, להבדיל מפתרון מקומי לעברות על חוקי התכנון והבנייה.

.....
<https://bit.ly/37esyjz> 65

3. תשתיית משפטית לקויה ביהודה ושומרון המורכbat מרובדי חקיקה עותמאנים, בריטים, ירדנים ותחיקת ביטחון ישראלי, היוצרים חקיקהAncronistica, מישנתה, מורכbat ולעתים מעורפלת.

אף שמטרותיה האסטרטגיות של הרשות הפלשתינית גלוות וידועות, מדינת ישראל איננה פועלת לנוכח תוכניות אלו במבט רוחבי ובאופן מתוכנן ומושכל.

פעולות האכיפה שננקטו מצד רשות האכיפה והחולות מערכת המשפט משקפות כי ההתייחסות לשוגיות ההשתלטות הרשות הפלשתינית על השטחים הפתוחים ביהודה ושומרון היא כאלו צביר של אירופים נקודתיים בלבד, אף שלא אלו הם פנוי הדברים.

מדינת ישראל מאפשרת לרשות הפלשתינית ולבריתני הבניה לעשות שימוש לרעה בכלים המשפטיים העומדים לרשותה ומעבירה מסר ברור שלפיו הרשות הפלשתינית רשאית להקים בתו ספר בלתי חוקיים כאות נפשה ולישם את תוכנית פיאד והמשך ההשתלטות בפועל על שטחי C.

רק החלטה ברורה וחדה של קבועי המדיניות והידשות מהירה וככל-מערכתית לעניין, מתוך הבנה שמדובר בתוכנית הנושאת תוכנות אסטרטגיות מסוכנות, יוכלו לחתה לה פתרון ראוי.

המלצות רגבים להתמודדות עם ההשתלטות הפלשתינית החד-צדדי פורטו בהרחבה בדוח "מלחמת ההטהה", והן מובאות כאן בחתמית:

1. הקמת רשות לשמירה על השטחים הפתוחים ביהודה ושומרון, בדומה לפעילותה של 'הסירת הירוקה'.

2. סיום תהליכי רישום המקראען בשטחי C.

3. מאבק בבניה בלתי חוקית - הגדלת תקני הפיקוח; איתור אקטיבי של עבירות בניה באמצעות שימוש תדייר בתצומי אוורור; תיעוד אכיפה מתוך מבט אסטרטגי; שימוש בכלים משפטיים כגון "צו בניה חדשה", צווי תיחום, פעולות משפטיות לשמירה על הקרקע; שימוש בצעדים ביטחוניים וחילוץ כלים.

4. העלאת הטיפול בהשתלטות החוקלאית במדרג סדר העדיפויות לאכיפה;شرط מפתח בלילה לגורמי האכיפה; קידום תוכנית אב לחקלאות וייעור.

5. אישור תוכניות בניה לתושבים הערבים בשטח C - סקר אוכלוסין מקיף והגדרת האחוריות המוניציפלית הישראלית רק לתושבים שארו בשטח C

- קודם לשנת 2008. דחית תוכניות שטறת רצף בניה שנועד לשרת את האינטרסים של הרשות הפלשתינית. קידום ישראלי של תשתיות לאומיות של כבישים, חשמל, מים וגז לכל תושבי הארץ.
6. גיבוש התחמدوות משפטית – התמודדות מערכת עם הלוחמה המשפטית מעם הרשות הפלשתינית והרחבת השימוש בכלאי אכיפה מנהליים.
7. גיבוש תגובה מדינית רוחנית נגד פעילות של מדינות זרות וארגוני בין-לאומיים זרים הפעילים נגד האינטרסים של מדינת ישראל.

ז. נספח - רשימת בתיה הספר הבלתי חוקים ביהודה ושומרון שהוקמו במסגרת תוכנית פיאד להשתלט על שטח C

מספר	שם כפר / מכבץ רישומי רשות (רשות)	אזור	קורקע	הערות	שנת בניה	מבנה	ספר קיון (מעורן)	מabit מרחק מבית קיון (מעורן)	ציר X ציר Y
1	חאן אל אחמד	בנימין	שטח C		2020	מאוכלים	800		231357 635433
2	שכבה	בנימין	שטח C		2007	מאוכלים	500		203979 655736
3	ג'בע	בנימין	שטח C		2007	מאוכלים	300		225054 640009
4	סילואד	בנימין	שטח C		2007	מאוכלים	400		224811 652322
5	אל בירה	בנימין	שטח C		2007	מאוכלים	1000		220411 648642
6	בודרום	בנימין	שטח C		2007	מאוכלים	100		199159 652660
7	ראש אטיב	בנימין	שטח C		2007	בבנייה	1800	אוגוסט 20	234775 657598
8	ג'בע	בנימין	שטח C		2007	חצין	400		224906 640257
9	מכור	בנימין	שטח C	אדמות מדינה רשומות, שמורת טבע	2019	מאוכלים	4000		231375 645575
10	חאן אל אחמד	בנימין	שטח C	צוי איסור בנייה	2007	מאוכלים	850		232202 635367
11	نبיב סמול	בנימין	שטח C	שמורת טבע	2010	מאוכלים	2030		217370 637824
12	ברקא	בנימין	שטח C + B	שטח C	2007	מאוכלים			223942 644557
13	נעליין	בנימין	שטח C + B	שטח C	2007	מאוכלים			201949 650170
14	בודרום	בנימין	שטח C	שטח + B, צוי איסור בנייה	2007	מאוכלים	100		199244 652582
15	ברדלה	בקעת הירדן	שטח C		2019	מאוכלים	1400		246573 698310
16	عين الوعبة	בקעת הירדן	שטח C		2007	מאוכלים	3000	אוגוסט 20	238281 649890
17	פצאיל	בקעת הירדן	שטח C	אדמות מדינה רשומות	2007	מאוכלים	1000		241422 660144

מספר	שם כפר / מקבץ (רישוי) (רישוי)	אזור	שטח C	קרקע	הערות	שנה בניה	מבנה	מספר קיימן (מטעין)	מטרה	מספר ציר Y	מספר ציר X
18	בידו אלקעבנה	בקעת הירדן	שטח C	אדמות מדינה רשותות	אחרי 2007	מאוכלים	3500	238426	ציר Y	ציר X	
19	אייפטליק	בקעת הירדן	שטח C	אדמות מדינה רשותות	בחזי 2020	מבנה מבנה נספף 2020	4000	242659	ציר Y	ציר X	
20	חרמלה	גוש עציון	שטח C		אחרי 2007	מאוכלים	1000	221110	ציר Y	ציר X	
21	הרודין	גוש עציון	שטח C	אדמות מדינה רשותות	2019	מאוכלים	400	223560	ציר Y	ציר X	
22	אל פורודיס	גוש עציון	שטח C		אחרי 2007	מאוכלים	500	222030	ציר Y	ציר X	
23	אל חادر דרום	גוש עציון	שטח C		2007	מאוכלים	800	215597	ציר Y	ציר X	
24	ולג'ה	גוש עציון	שטח C		אחרי 2007	מאוכלים	1500	215492	ציר Y	ציר X	
25	בית הספרCACת	גוש עציון	שטח C		יולי 2020	בנייה	448	221398	ציר Y	ציר X	
26	ואדי פוכין	גוש עציון	שטח C		אחרי 2007	מאוכלים	500	209694	ציר Y	ציר X	
27	חרבת א-דיר	גוש עציון	שטח C		אחרי 2007	מאוכלים	300	220639	ציר Y	ציר X	
28	אבו הינדי-קידר	גוש עציון	שטח אש		2008	מאוכלים		229838	ציר Y	ציר X	
29	המנטור	גוש עציון	שטח C	אדמות מדינה רשותות, שטח אש.	2017 התחלתית בניה	מאוכלים		231115	ציר Y	ציר X	
30	ואדי פוכין	גוש עציון	שטח C	אדמות מדינה בתלון רישום	אחרי 2007	מאוכלים	500	209673	ציר Y	ציר X	
31	אל מניה	גוש עציון	שטח C	צו אישור בנייה	2007	מאוכלים	1000	219652	ציר Y	ציר X	
32	א'בעה	גוש עציון	שטח C	צו אישור בנייה	אחרי 2007	מאוכלים	500	207729	ציר Y	ציר X	
33	בית ג'אלא	גוש עציון	שטח C	צו אישור בנייה	אחרי 2007	מאוכלים		219079	ציר Y	ציר X	
34	אל חادر	גוש עציון	שטח C + B, צו אישור בנייה	2007	מאוכלים	100	215191	ציר Y	ציר X		
35	אל רוזאן	גוש עציון	שמורת טבע	שמורה הסכנית	אחרי 2007	מאוכלים	3500	224445	ציר Y	ציר X	
36	תקוע	גוש עציון	שטח C + B	שטח C	2007	מאוכלים	300	220653	ציר Y	ציר X	

מספר	שם כפר / מקבץ (רישומי) (רשות)	אזור	קרקע	מעמד	הערות	שנה בניה	מבנה	מספר קיון (מטעין)	שטח	ציר Y	ציר X	ציר Z
590909	מעין	חברון	שטח C			אחרי 2007	מאוכלים	1100			212308	212308
596933	חירבת זיף	חברון	שטח C			חצי אחרי 2007	מאוכלים	600			213497	213497
585789	ג'ינבה- 918-א.	חברון	שטח C	аш, אחר ארכיאולוגי		אחרי 2007	מאוכלים	2800			213343	213343
597378	חירבת זיף	חברון	שטח C	אדמות מדינה בתהילן רישום, אחר ארכיאולוגי		אחרי 2007	מאוכלים	800			213060	213060
595110	ג'בעה	חברון	שטח C			אחרי 2007	מאוכלים	800			214578	214578
601935	ד'ר סامت	חברון	שטח C			אחרי 2007	מאוכלים	895			198631	198631
586499	אמניזל	חברון	שטח C			אחרי 2007	מאוכלים	1500			210208	210208
596900	אל בובי	חברון	שטח C			2007	מאוכלים	1500			215017	215017
594992	ח' אדרת	חברון	שטח C			אחרי 2007	מאוכלים	600			215186	215186
587710	דקיקה	חברון	שטח C			אחרי 2007	מאוכלים	3000			221297	221297
600126	ח'רבת קילקיס	חברון	שטח C			אחרי 2007	מאוכלים	600			209660	209660
604325	בני נעים	חברון	שטח C			אחרי 2007	מאוכלים	150			213492	213492
600930	בני נעים- דרום	חברון	שטח C			אחרי 2007	מאוכלים	1000			215184	215184
610573	חולול	חברון	שטח C			אחרי 2007	מאוכלים	500			210708	210708
584814	שייח' אחמאד אל עבד	חברון	שטח C			אחרי 2007	מאוכלים	1900			192442	192442
588469	רמאדין	חברון	שטח C			אחרי 2007	מאוכלים				191871	191871
587408	סמעע	חברון	שטח C			2016	הופסקן בעבודות בעקבות צו	2000			208998	208998
599626	בירין	חברון	שטח C			2020	נהרס	100			214085	214085
599544	בירין	חברון	שטח C	אדמות מדינה בתהילן רישום		2015	מאוכלים	100			214127	214127

מספר	שם כפר / מקבץ/ (רישומי) (רשות)	אזור	שטח C	קרקע	מעמד	הערות	שנה	מבנה	מספר קיימן	מטרים (מ')	ציר Y	ציר X	ציר Z
56	ח'ם אל דואג'	חברון	שטח C	אדמות מדינה, שוח אש, צו איסור בנייה	אדמות	2016	מאוכלים	300	222571		592512		
57	חריבת עונית אל פוקא	חברון	שטח C	אדמות מדינה רשומות	אדמות	2007	מאוכלים	3000	207414		585450		
58	חלאת א-דבעה	חברון	שטח C	אדמות מדינה רשומות, שטח אש	אדמות	2017	מבנים יבילים, פונת ע"י המנהל	2000	215255		589234		
59	אום אל ח'אר	חברון	שטח C	אדמות מדינה בתהיל רישום	אדמות	2007	מאוכלים	500	218387		593155		
60	בית אימרא	חברון	שטח C	אדמות מדינה בתהיל רישום	אדמות	2007	מאוכלים	1300	215832		594880		
61	זיד בין חראית	חברון	שטח C	אדמות מדינה בתהיל רישום	אדמות	2007	מאוכלים	1800	199376		599999		
62	סוסיא	חברון	שטח C	אדמות מדינה בתהיל רישום	אדמות	2009	מאוכלים ומתרחב	2500	209391		590026		
63	חריבת זנוטא	חברון	שטח C	אדמות מדינה בתהיל רישום, אחר ארכיאולוגי	אדמות	2019	מאוכלים, נהרס עמיים עבר	3000	199657		586719		
64	חריבת טואני	חברון	שטח C	אחר ארכיאולוגי	אחר	2007	מאוכלים	1500	214520		591130		
65	סימיה	חברון	שטח C	אחר ארכיאולוגי	אחר	2017	נהרס עמיים ע"י המנהל	500	202918		591871		
66	אום אל ח'אר	חברון	שטח C	אדמות מדינה בתהיל רישום, צו איסור בנייה	אדמות	2017	מאוכלים	400	218500		592753		
67	סימיה	חברון	שטח C	אחר ארכיאולוגי	אחר	2019/2019	מאוכלים	500	203139		592259		
68	אל מג'אז	חברון	שטח אש	שטח אש	אדמות	2007	מאוכלים	2300	218063		587670		
69	- ייטא 918- ש.א.	חברון	שטח C	שטח אש, אחר ארכיאולוגי	אדמות	2007	מאוכלים	2000	215793		587289		
70	מניקת שיבע אל בטם	חברון	שטח C	אדמות מדינה בתהיל רישום	אדמות	2016	מאוכלים	1500	213248		589454		

מספר	שם כפר / מקבץ (רישומי ר"ש)	אזור	רקע	מעמד	הערות	שנת בניה	מבנה	מספר קיימים (מטעי מ')	מרחובק מבית	ג'ז ציר י	ג'ז ציר X
594955	אל אוזודין	חברון	שמורה היסטורית טבע	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	400			71	
639386	א-ראם	ירושלים	שטח C	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	600			72	
632998	א-זעימם	ירושלים	שטח C	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	300			73	
638575	א-ראם	ירושלים	שטח C	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	1500			74	
631237	אל עזריה	ירושלים	שטח C	C	סמלים מאוכלים	2019	600			75	
629713	ערוב ג'הילין	ירושלים	שטח C	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	500		אדמות מדינה רשות	76	
629672	ערוב ג'הילין	ירושלים	שטח C	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	500		אדמות מדינה רשות	77	
629747	אבו נוואר חמאדיין	ירושלים	שטח C	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	1000		אדמות מדינה רשות בתהילן	78	
708127	טרוהה אל ערבה	שומרון	שטח C + B	C	סמלים מאוכלים	2007	600			79	
687087	שוויה	שומרון	שטח C	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	200			80	
675792	ערוב א-رمאדין	שומרון	שטח C	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	1200			81	
706158	ד'הר אל עבד	שומרון	שטח C	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	2000			82	
686201	חוירבת ג'באהה	שומרון	שטח C	C	סמלים מאוכלים	2007	1700			83	
700005	מרכז	שומרון	שטח C	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	1800			84	
663973	ד'יר בלוט	שומרון	שטח C	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	500			85	
679871	ג'ית	שומרון	שטח C	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	600			86	
702787	אל ג'מא	שומרון	שטח C	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	2600			87	
618075	חרבת א-דייר	שומרון	שטח C	C	סמלים מאוכלים	2007	2000			88	
715299	רמאניה	שומרון	שטח C	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	500			89	
710542	פקועה	שומרון	שטח C	C	סמלים מאוכלים	אחרי 2007	300			90	
713750	תענر	שומרון	שטח C	C	סמלים מאוכלים	חצ'י אחריו 2007	500			91	
703721	א-מריחה	שומרון	שטח C	C	סמלים מאוכלים	2019	1300			92	

מספר	שם כפר / מקבץ רישומי (רש"ט)	אזור	שטח קרקע	הערות	שנת בנייה	מבנה	מספר קיימים (מטרים)	מטרה	ציר Y	ציר X	מספר ציר
93	קרונות בניין חסן	שומרון	שטח C		2007	ماוכילס, אחורי נבנו עשרות מבנים	500	מabit	670582	209894	
94	ביר אל באשא	שומרון	שטח C	אדמות מדינה רשותות	2007	ماוכילס	800	מabit	702798	222398	
95	אלימה	שומרון	שטח C	אדמות מדינה רשותות	2007	ماוכילס	500	מabit	712359	230085	
96	ברוקין	שומרון	שטח C	אדמות מדינה רשותות, שטח יישוב ישראלי	2007	ماוכילס	100	מabit	664921	209555	
97	א-זבאבאדה	שומרון	שטח C	צוא אישור בנייה	2007	ماוכילס	800	מabit	700001	230320	
98	סילת א-ד'הר	שומרון	שטח C	צוא אישור בנייה	2007	ماוכילס	1200	מabit	692965	219590	
99	דhaar אל מלאח	שומרון	שטח C	צוא אישור בנייה	2019	בבנייה, נ מסרו צוים ע"י המנהל	500	מabit	708584	215390	
100	כפר קדום	שומרון	שטח C	שטח B+C	2007	ماוכילס		מabit	680441	213551	

רגבים (ע"ר) • ת.ד 44439 ירושלים 9144302

טל. 02-6560303 • 979. טל. 02-6560363 • office@regavim.org

• 'תנועת רגב'ם' • www.regavim.org.il